

NEGENTIENDE HOOFDSTUK

EXODUS 19:1-25

De Leer van de Naastenliefde

8742. Iedereen heeft een innerlijke en een uiterlijke of mens; het is de innerlijke die de geestelijke mens wordt genoemd en de uiterlijke die de natuurlijke wordt genoemd; de een zowel als de ander moet worden wederverwekt opdat de mens wederverwekt zal zijn.

8743. Bij de mens die niet is wederverwekt, heerst de uiterlijke of natuurlijke mens en de innerlijke of geestelijke dient; maar bij de mens die is wederverwekt, heerst de innerlijke of de geestelijke mens en dient de uiterlijke of natuurlijke.

Deze omkering kan alleen plaatsvinden dan door de wederverwekking door de Heer.

8744. Wanneer de uiterlijke mens niet is wederverwekt, stelt hij al het goede in wellust, gewin, hoogmoed en hij ontsteekt in haat en wraak jegens hen die zich verzetten; en dan stemt de innerlijke mens niet alleen in, maar levert ook redenen die bevestigen en bevorderen; zo dient dan de innerlijke mens en heerst de uiterlijke.

8745. Wanneer echter de uiterlijke mens is wederverwekt, dan stelt de innerlijke al het goede in goed denken over de naaste en hem goed willen; en de uiterlijke stelt het in goed spreken en goed handelen jegens hem; en tenslotte heeft de een de ander ten doel de naaste lief te hebben en de Heer lief te hebben en niet, als eerder, zichzelf lief te hebben en de wereld; dan dient de uiterlijke of natuurlijke mens en heerst de innerlijke of geestelijke.

[De uitwendige mens is het stoffelijk lichaam dat vergaat en dus niet wordt wederverwekt].

8746. Eerst wordt de innerlijke mens wederverwekt door de Heer en daarna de uiterlijke en de uiterlijke door de innerlijke mens; de innerlijke mens wordt wederverwekt door de dingen te denken die van het geloof zijn en die te willen; de uiterlijke mens echter door daarnaar te leven; het leven van het geloof is de naastenliefde.

8747. De mens die is wederverwekt, is ten aanzien van zijn innerlijke mens in de hemel en daar een engel met de engelen, onder wie hij ook komt na de dood; hij kan dan het leven van de hemel leven, de Heer liefhebben, de naaste liefhebben, het ware verstaan, het goede smaken en het gezegende daaruit doorvatten.

Dit alles is de gelukzaligheid van het eeuwige leven.

EXODUS 19 : 1 – 25

- 1. In de derde maand sinds het uitgaan van de zonen Israëls uit het land van Egypte, in deze dag kwamen zij tot de woestijn Sinai.*
- 2. En zij trokken voort uit Refidim en zij kwamen tot de woestijn Sinai en zij legerden zich in de woestijn en Israël legerde zich daar dicht bij de berg.*
- 3. En Mozes klom op tot God; en Jehovah riep tot hem vanaf de berg, al zeggende: Aldus zult gij zeggen tot het huis van Jakob en verkondigen aan de zonen Israëls.*
- 4. Gijlieden hebt gezien wat Ik de Egyptenaren heb gedaan en Ik heb u op vleugelen der arenden gedragen en u tot Mij gebracht.*

5. En nu, indien gij al horende Mijn stem zult gehoord hebben en Mijn verbond zult gehouden hebben en gij zult Mij een eigen goed zijn boven alle volken; omdat Mij de gehele aarde is.
6. En gij zult Mij een koninkrijk van priesters zijn en een heilige natie; dit zijn de woorden die hij tot de zonen Israëls zult spreken.
7. En Mozes kwam en hij riep de ouderen van het volk en hij stelde voor hen al die woorden, die Jehovah hem geboden had.
8. En zij antwoordden, al het volk tegelijk en zij zeiden: Al wat Jehovah gesproken heeft, zullen wij doen; en Mozes bracht de woorden van het volk weder tot Jehovah.
9. En Jehovah zei tot Mozes: Zie, Ik komende tot u in de dichtheid van de wolk, daarom opdat het volk zal horen in Mijn spreken met u en zij ook in u zullen geloven tot het eeuwige; en Mozes verkondigde de woorden van het volk tot Jehovah.
10. En Jehovah zei tot Mozes: Ga heen tot het volk en heilig hen heden en morgen en laten zij hun klederen wassen.
11. En zij zullen bereid zijn tegen de derde dag, omdat op de derde dag Jehovah zal neerdalen tot de ogen van al het volk op de berg Sinai.
12. En stel grenzen voor het volk rondom, al zeggende: Wacht u op de berg te klimmen en het uiterste ervan aan te raken; al wie de berg aanraakt, al stervende zal hij sterven.
13. Niet zal een hand hem aanraken, omdat hij al stenigende zal gestenigd worden, of door te werpen met werpspiesen zal afgemaakt worden, hetzij een beest, hetzij een man, hij zal niet leven; bij het aanhouden van de jobel zullen zij op de berg klimmen.
14. En Mozes daalde van de berg af tot het volk en hij heiligde het volk en zij wassen hun klederen.
15. En hij zei tot het volk: Weest bereid tot drie dagen, nadert niet tot een vrouw.
16. En het was op de derde dag, bij het morgen worden en het geschiedde, stemmen en bliksemen en een zware wolk op de berg en de stem van een bazuin zeer geweldig en al het volk dat in het kamp was, sidderde.
17. En Mozes deed het volk uit het kamp uitgaan God tegemoet en zij stelden zich in de lagere gedeelten van de berg.
18. En de berg Sinai rookte geheel, deswege dat Jehovah op hem neerdaalde in het vuur en zijn rook klom op zoals de rook van een oven en de gehele berg beefde zeer.
19. En de stem van de bazuin was gaande en zich zeer versterkende; Mozes sprak en God antwoordde hem in een stem.
20. En Jehovah daalde neer op de berg Sinai tot het hoofd van de berg en Jehovah riep Mozes tot het hoofd van de berg en Mozes klom op.
21. En Jehovah zei tot Mozes: Daal neer, bezweer het volk dat zij niet bij geval doorbreken tot Jehovah om te zien en veel ervan valt.
22. En ook de priesters die tot Jehovah naderen, zullen zich heiligen, opdat niet bij geval Jehovah een breuk in hen zal maken.
23. En Mozes zei tot Jehovah: Het volk kan niet tot de berg Sinai opklimmen, omdat Gij in ons betuigd hebt, al zeggende: Stel grenzen aan de berg en heilig het.
24. En Jehovah zei tot hem: Ga heen, daal neer en klim op, gij en Aharon met u en laten de priesters en het volk niet doorbreken om op te klimmen tot Jehovah, opdat Hij niet bij geval een breuk in hen zal maken.
25. En Mozes daalde neer tot het volk en hij zei het tot hen.

INHOUD

8748. In hetgeen nu volgt wordt in de innerlijke zin gehandeld over de onthulling van het Goddelijk Ware door de Heer uit de hemel; en in dit hoofdstuk over de voorbereiding om dat op te nemen.

DE INNERLIJKE ZIN

8749. vers 1,2. *In de derde maand sinds het uitgaan van de zonen Israëls uit het land van Egypte, in deze dag kwamen zij tot de woestijn Sinai. En zij trokken voort uit Refidim en zij kwamen tot de woestijn Sinai en zij legerden zich in de woestijn en Israël legerde zich daar dicht bij de berg.*

In de derde maand, betekent de volheid van de staat; sinds het uitgaan van de zonen Israëls uit het land van Egypte, betekent nadat zij die van de geestelijke Kerk zijn, bevrijd waren van de bestokingen; in deze dag, betekent dat het toen was; kwamen zij tot de woestijn Sinai, betekent de staat van het goede waarin de waarheden van het geloof moeten worden ingeplant; en zij trokken voort uit Refidim, betekent het continue van het leven uit de vorige staat; en zij kwamen tot de woestijn Sinai, betekent tot de staat van het goede waaraan de waarheden moeten worden ingeplant; en zij legerden zich in de woestijn, betekent de schikking in die staat; en Israël legerde zich dicht bij de berg, betekent de schikking van hen die van de geestelijke Kerk zijn door het hemels Goddelijk Goede.

8750. In de derde maand; dat dit de volheid van de staat beteken, staat vast uit de betekenis van de maand, dus de staat, want alle tijden, zoals dagen, weken, maanden en jaren, betekenen staten, nr. 2788; en uit de betekenis van drie en derde, te weten het volledige, nrs. 1825, 2788, 4495, 5159; vandaar is in de derde maand in de volheid van de staat. Wat de volheid van de staat is, zal in het kort worden gezegd; elke staat heeft zijn begin, zijn voortgang en zijn einde; wanneer de staat zijn einde heeft bereikt, dan is hij vol en wordt volheid genoemd.

In het andere leven worden alle dingen gemeten door de voortgangen van de staten en de opeenvolgende veranderingen van de aanvang tot het einde, zoals in de wereld door tijden; dat dit zo gebeurt, komt omdat er in de hemel geen tijden zijn, maar in plaats daarvan staten. De oorzaak hiervan is dat de Zon in het andere leven, die de Heer is, bestendig op haar plaats blijft, en niet zoals in de wereld, door de schijnbare dagelijkse voortgang de dag onderscheidt in morgen, middag, avond en nacht, noch door de schijnbare jaarlijkse voortgang het jaar onderscheidt in lente, zomer, herfst en winter; vandaar komt het dat er in de hemel geen tijden zijn, maar in de plaats ervan staten; maar omdat er in de binnenste sfeer van de hemel een bepaalde voortgang is volgens de Goddelijke hemelse vorm, die bij niemand tot doervatten komt en volgens die voortgang de staten van allen in de hemel veranderingen ondergaan, is het vandaar dat de engelen daar beurtelings zijn in het goede van de liefde, in het ware van het geloof en in het duister van zowel het een als het ander; uit hoofde hiervan komt het, dat er een overeenstemming is van de staten daar met de tijden in de wereld, namelijk van de staat van het goede van de liefde met de morgen, van de staat van het ware van het geloof met de middag en van de duistere staat met de avond en de nacht.

Bovendien ook is de warmte die uit de Zon daar is, het goede van de liefde en het licht dat uit de Zon daar is, het ware van het geloof.

Vandaar is het eveneens dat er een overeenstemming is van de warmte in de wereld met de liefde, die vandaar de geestelijke warmte wordt genoemd en ook van het licht van de wereld met het geloof, dat vandaar het geestelijk licht wordt genoemd.

In het algemeen zijn er twee staten van het leven, namelijk de staat van het denken die van het verstand is en de staat van de aandoening die van de wil is; de staat van het denken die van het verstand is, heeft betrekking op het ware dat van het geloof is; het is deze staat die wordt verlicht door het licht uit de Zon van de hemel, die de Heer is; ook is het licht van het verstand in de mens uit dat licht; de staat van de aandoening echter, die van de wil is, heeft betrekking op het goede dat van de naastenliefde is; ook is de warmte van de wil, die de liefde is, in de mens uit de warmte uit die Zon in de hemel, die de Heer is.

Hieruit kan nu vaststaan, hoe het is gesteld met de staten en de veranderingen ervan in het andere leven en wat er wordt verstaan onder de volheid van de staat, die wordt aangeduid met de derde maand.

Hier wordt onder de staat, met betrekking waartoe van volheid wordt gesproken, de vorige staat verstaan, welke staat degenen hebben ondergaan die van de geestelijke Kerk zijn.

Dat dezen twee staten ondergaan: de eerste wanneer zij door het ware door de Heer worden geleid, de tweede wanneer zij door het goede door Hem worden geleid, zie de nrs. 8643, 8648, 8658, 8685, 8690, 8701; hier wordt de volheid van de vorige staat verstaan, die is beschreven in het voorafgaande; nu wordt de tweede staat beschreven.

8751. Sinds het uitgaan van de zonen Israëls uit het land van Egypte; dat dit betekent nadat zij die van de geestelijke Kerk zijn, bevrijd waren van de bestokingen, staat vast uit de betekenis van uitgaan, dus bevrijd worden; uit de uitbeelding van de zonen Israëls, dus degenen die van de geestelijke Kerk zijn, nrs. 6426, 6637, 6868, 7035, 7062, 7198, 7201, 7215, 7223; en uit de betekenis van het land van Egypte, dus de bestokingen, waarover nr. 7278; wat bestokingen zijn, zie nr. 7474; en dat zij die van de geestelijke Kerk waren, tot aan de Komst van de Heer in de wereld van de lagere aarde waren vastgehouden en door de Heer werden bevrijd, nrs. 6854, 6914, 7035, 7091, 7474, 7878, 7932, 8018, 8099.

8752. In deze dag; dat dit betekent dat het toen was, staat vast uit de betekenis van in deze dag, dus toen; met de dag wordt immers de staat aangeduid, nrs. 23, 487, 488, 493, 2788, 7680 en daarom is in deze dag toen, namelijk, toen er de volheid van de staat was.

8753. Kwamen zij tot de woestijn Sinaï; dat dit de staat van het goede betekent waarin de waarheden van het geloof moeten worden ingeplant, staat vast uit de betekenis van de woestijn Sinaï, dus de staat van het goede, waarin die waarheden van het geloof moeten worden ingezaaid; de woestijn is hier het goede waaraan nog niet de waarheden zijn ingeplant en Sinaï zijn de waarheden zelf; de woestijn immers betekent verscheidene dingen, nr. 3900; in het algemeen het onbewoonde en onbebouwde, dus in de geestelijke zin het goede waarin nog niet het ware is, want het goede zonder het ware is geestelijk onbebouwd; vandaar betekent de woestijn die nieuwe wil die nog niet door de waarheden van het geloof is gevormd, nr. 8457.

Wat betreft de berg Sinaï, die betekent in de hoogste zin het Goddelijk Ware uit het Goddelijk Goede: de berg het Goddelijk Goede en Sinaï het Goddelijk Ware; in de innerlijke zin het ware van het geloof vanuit het goede, hier het ware van het geloof dat aan het goede ingeplant moet worden, omdat de Wet nog niet van de berg was afgekondigd; dat de berg Sinaï de Wet betekent, komt omdat de Wet van daaruit door de Heer werd verkondigd; en de Wet is het Goddelijk Ware uit het Goddelijk Goede en eveneens is zij het ware van het geloof uit het goede, nrs. 6752, 7463, 8695; vandaar kwam het, dat de zonen Israëls zich legerden in de woestijn dicht bij die berg, want van die berg werden niet alleen de Tien Geboden verkondigd, die de Wet in de meest strikte zin zijn, maar ook alle inzettingen van de Kerk, die de geestelijke en hemelse waarheden en goedheden van het rijk van de Heer in zich bevatten, omdat zij die uitbeeldden; dat de Wet vandaaruit is verkondigd, staat vast uit het

volgende 20ste hoofdstuk; dat het ook de inzettingen van de Kerk zijn, (Exodus 21; Leviticus 7:37,38; 27:34) hetzelfde wordt met Sinaï aangeduid bij David: ‘*O God, toen Gij uitging voor Uw volk, toen Gij voortschreed in de woestijn, beefde de aarde, ook dropen de hemelen voor God, deze Sinaï voor God, de God Israëls; een regen van welwillendheden doet Gij druipen, o God*’, (Psalm 68:8-10); hier staat Sinaï voor het ware dat vanuit het goede is, want deze dingen worden daarmee aangeduid dat de hemelen dropen voor God en dat God een regen van welwillendheden deed druipen.

In het boek Richteren: ‘*Jehovah, toen Gij uitging van Seir, toen Gij uitgeschreden was van het veld van Edom, beefde de aarde, ook dropen de hemelen, ook dropen de wolken van wateren; de bergen vervloten voor Jehovah, Sinaï zelf voor Jehovah, de God Israëls; in de dagen van Samgar, de zoon van Anath, in de dagen van Jaël, hielden de wegen op en die op paden gaan, gingen kromme wegen, de dorpen hielden op in Israël, zij hielden op totdat ik, Debora, opstond, totdat ik opstond, een moeder in Israël*’, (Richteren 5:4-7); hier staat eveneens Sinaï voor de Wet of het Goddelijk Ware uit het Goddelijk Goede, waaruit de waarheden van het geloof aan zijn goede zijn ingeplant, welke dingen eveneens daarmee worden aangeduid dat de hemelen dropen en de wolken van wateren dropen; dat de waarheden van het geloof ontbraken en verdraaid waren, wordt daarmee aangeduid dat de wegen ophielden en dat zij die op paden gaan, kromme wegen gingen; dat wegen, paden, dorpen waarheden zijn, zie de nrs. 627, 2333, 3123, 3477; want in dat profetische gezang, van Debora en Barak, wordt gehandeld over de verdraaiing van het ware van de Kerk en over het herstel ervan.

Bij Mozes: ‘*Jehovah is van Sinaï gekomen, Hij is hunlieden opgegaan van Seir, Hij blonk op van de berg Paran en Hij is gekomen uit de tienduizenden der heiligheid; aan Zijn rechterhand was het vuur van de Wet voor hen*’, (Deuteronomium 33:2); daar worden de zonen van Jakob door Mozes vóór diens dood gezegend en begint het profetische van zijn zegening aan met Jehovah is uit Sinaï gekomen, en met Sinaï worden daar de waarheden van het geloof in een samenvatting aangeduid; dat hij op die wijze aanvangt, komt omdat met de zonen Israëls alle waarheden en goedheden van het geloof worden aangeduid, nrs. 3858, 3862, 3926, 3939, 6335; eender met de zonen Israëls, nrs. 5414, 5951, 5879.

8754. Hier zal in het kort iets worden gezegd over het goede waarin de waarheden moeten worden ingeplant, dat hier wordt aangeduid met de woestijn Sinaï; dat de mens die wordt wederverwekt eerst wordt geleid van het ware uit de Heer en daarna door het goede, zie de nrs. 7923, 8643, 8648, 8658, 8690, 8701; de mens die wordt wederverwekt, wordt door het ware geleid ter wille hiervan dat hij tot het goede zal kunnen komen, dat wil zeggen, dit kan weten en daarop dit willen en tenslotte doen; maar wanneer hij door het ware wordt geleid tot het goede, komt hij eerst tot het goede waaraan de waarheden van het geloof nog niet zijn ingeplant, want de waarheden kunnen niet eerder worden ingeplant dan wanneer hij in het goede is; tevoren worden zij weliswaar geweten, omdat zij in het geheugen zijn, maar dan zijn zij niet in het goede maar buiten het goede; daarna, wanneer de mens het nieuwe leven ontvangt, dat hij dus dan pas ontvangt wanneer hij in het goede is, worden de waarheden van het geloof ingeplant en gaan zij in de innerlijke mens met het goede als het ware een huwelijk aan; dit goede waaraan de waarheden van het geloof nog niet zijn ingeplant, maar dat wel is voorbereid opdat zij kunnen worden opgenomen, wordt hier verstaan onder de woestijn Sinaï. Geen ander goede wordt verstaan dan het christelijk goede, zie de nrs. 8635-8638.

8755. En zij trokken voort uit Refidim; dat dit het continue van het leven uit de vorige staat betekent, staat vast uit de betekenis van voorttrekken, dus het continue van het leven, waarover de nrs. 4375, 4554, 4585, 5996, 8181, 8345, 8397, 8557; en uit de betekenis van Refidim, dus het hoedanige van de staat van de verzoeking ten aanzien van het ware, nr.

8561; dus is het de hoedanigheid van de vorige staat, nr. 8754; want in de vorige staat ondergaat de mens van de geestelijke Kerk verzoeken; en daarom is uit deze staat het continue van het leven, dat met voorttrekken uit Refidim wordt aangeduid.

8756. En zij kwamen tot de woestijn Sinai; dat dit betekent tot de staat van het goede waaraan de waarheden moeten worden ingeplant, staat vast uit wat eerder in nr. 8753 is gezegd, waar eendere woorden staan; en ten aanzien van de hoedanigheid van dat goede, zie nr. 8754.

8757. En zij legerden zich in de woestijn; dat dit de schikking in die staat betekent, staat vast uit de betekenis van zich legeren, dus de ordening van het ware en het goede die van het leven zijn, nr. 8103; dus eveneens de schikking; en uit de betekenis van de woestijn, dus de staat van het goede waarin nog niet de waarheden van het geloof zijn, nr. 8753.

8758. En Israël legerde zich dicht bij de berg; dat dit betekent de schikking bij hen die van de geestelijke Kerk zijn door het Goddelijk hemels Goede, staat vast uit de betekenis van zich legeren, dus de schikking, nr. 8757; uit de uitbeelding van Israël, dus zij die van de geestelijke Kerk zijn, nr. 8751; en uit de betekenis van de berg, te weten het goede van de liefde, nrs. 4210, 6435, 8327.

Onder het Goddelijk hemels Goede wordt het Goddelijk Goede in de hemel verstaan, want het Goddelijk Goede in zich is ver boven de hemel.

8759, vers 3-8. *En Mozes klom op tot God; en Jehovah riep tot hem vanaf de berg, al zeggende: Aldus zult gij zeggen tot het huis van Jakob en verkondigen aan de zonen Israëls. Gijlieden hebt gezien wat Ik de Egyptenaren heb gedaan en Ik heb u op vleugelen der arenden gedragen en u tot Mij gebracht. En nu, indien gij al horende Mijn stem zult gehoord hebben en Mijn verbond zult gehouden hebben en gij zult Mij een eigen goed zijn boven alle volken; omdat Mij de gehele aarde is. En gij zult Mij een koninkrijk van priesters zijn en een heilige natie; dit zijn de woorden die hij tot de zonen Israëls zult spreken. En Mozes kwam en hij riep de ouderen van het volk en hij stelde voor hen al die woorden, die Jehovah hem geboden had. En zij antwoordden, al het volk tegelijk en zij zeiden: Al wat Jehovah gesproken heeft, zullen wij doen; en Mozes bracht de woorden van het volk weder tot Jehovah.*

En Mozes klom op tot God, betekent het Ware uit het Goddelijke dat beneden de hemel is en zich verbindt met het Goddelijke Ware dat beneden de hemel is; en Jehovah riep tot hem vanaf de berg, betekent het één-zijn van het Goddelijk Goede in de hemel met het Goddelijk Ware daar; aldus zult gij zeggen tot het huis van Jakob en verkondigen aan de zonen Israëls, betekent de zaliging van hen die van de uiterlijke en de innerlijke geestelijke Kerk zijn; gijlieden hebt gezien wat Ik de Egyptenaren heb gedaan, betekent de herinnering van alle dingen die er gebeurden met de bozen die hebben bestookt; en Ik heb u op vleugelen der arenden gedragen, betekent en dat zij door de waarheden waren opgeheven tot het hemelse licht; en u tot Mij gebracht, betekent zo tot het goede van de liefde dat in de hemel is; en nu, indien gij al horende Mijn stem zult gehoord hebben, betekent de opneming van het ware; en Mijn verbond zult gehouden hebben, betekent zo het leven in het goede en vandaar de verbinding; en gij zult Mij een eigen goede zijn uit alle volken, betekent dat dan het Goddelijk Ware bij hen meer dan bij anderen zal zijn; omdat Mij de gehele aarde is, betekent dat de Heer alle mogendheid heeft in de hemel en op aarde; en gij zult Mij een koninkrijk van priesters zijn, betekent dat dan het goede vanuit het ware bij hen zal zijn; en een heilige natie, betekent zo het geestelijk rijk; dit zijn de woorden die gij tot de zonen Israëls zult spreken, betekent de invloeiing om de waarheden in het goede op te nemen; en Mozes kwam en hij

riep de ouderen van het volk, betekent het uitkiezen van hen die voornamelijk in het inzicht van het ware zijn; en hij stelde voor hen al die woorden, betekent het voorleggen met de invloeiing; welke Jehovah hem geboden had, betekent uit het Goddelijke; en zij antwoordden, al het volk, betekent de opneming; en zij zeiden: Al wat Jehovah gesproken heeft, zullen wij doen, betekent volgens de invloeiing uit het Goddelijke; en Mozes bracht de woorden van het volk weder tot Jehovah, betekent de overeenstemming en de verbinding.

8760. En Mozes klom op tot God; dat dit betekent het Ware uit het Goddelijke dat beneden de hemel is en zich verbindt met het Goddelijk Ware dat in de hemel is, staat vast uit de uitbeelding van Mozes, te weten het ware uit het Goddelijke, nrs. 6771, 6827, 7014; hier het ware uit het Goddelijke dat beneden de hemel is; de oorzaak hiervan is dat hij nu de zonen Israëls als hun hoofd uitbeeldt, dus degenen die van de geestelijke Kerk zijn en die nog niet in de hemel zijn, omdat zij nog niet in het goede zijn dat door het ware wordt gevormd, nrs. 8753, 8754; uit de betekenis van opklimmen, dus zich verbinden, want hij die tot het Goddelijke opklimt, verbindt zich ermee, zoals, wanneer gezegd wordt opklimmen in de hemel wordt verstaan verbonden worden met de Heer en omgekeerd, wanneer gezegd wordt neerdalen uit de hemel.

Het Goddelijk Ware in de hemel, waarmee de verbinding plaatsvindt, wordt verstaan onder God, want de Heer wordt in het Woord God genoemd ten aanzien van het Goddelijk Ware en Jehovah ten aanzien van het Goddelijk Goede, nrs. 2586, 2769, 2807, 2822, 3921, 4402, 7010, 7268, 7873, 8301; en omdat hier wordt gehandeld over de verbinding van het Goddelijk Ware met het Goddelijk Goede, wordt daarom in dit vers gezegd God en direct daarop Jehovah, met de volgende woorden: ‘Mozes klom op tot God en Jehovah riep tot hem vanaf de berg’.

Gezegd wordt het Goddelijk Ware in de hemel en daarna het Goddelijk Goede in de hemel, de oorzaak hiervan is dat het Goddelijke Zelf ver boven de hemelen is, niet alleen het Goddelijke Goede Zelf, maar ook het Goddelijke Ware Zelf dat rechtstreeks uit het Goddelijk Goede voortgaat; dat die ver boven de hemel zijn, komt omdat het Goddelijke in Zich oneindig is en het oneindige kan niet met het eindige worden verbonden, dus niet met de engelen in de hemelen, tenzij door het aantrekken van enig eindige en zo door een aanpassing tot de opneming.

Het Goddelijk Goede Zelf is in zich ook een oneindige vlam van gloed, dat wil zeggen, van liefde; deze vlam kan geen engel in de hemel uithouden; hij zou immers verteerd worden zoals een mens indien de vlam van de zon hem zonder bemiddelende tempering aanraakte; ook het licht uit de vlam van de Goddelijke Liefde, dus het Goddelijk Ware, indien het zonder vermindering uit zijn vurige glans zou invloeiën, zou het allen die in de hemel zijn, verblinden.

Hieruit kan vaststaan welk verschil er is tussen het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware boven de hemelen en tussen het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware in de hemelen, waarover hier wordt gehandeld.

8761. En Jehovah riep tot hem vanaf de berg; dat dit betekent het één-zijn van het Goddelijk Goede in de hemel met het Goddelijk Ware daar, staat vast uit de betekenis van tot hem roepen of van iemand tot zich roepen, wanneer het wordt gezegd van het Goddelijke, dus de verbinding, hier het één-zijn, omdat het wordt gezegd van het Goddelijk Goede met het Goddelijk Ware, die door de verbinding één worden.

Dat iemand tot zich roepen de verbinding is en eveneens de tegenwoordigheid, zie de nrs. 6047, 6177, 7390, 7451, 7721; dat dit het Goddelijke is waarmee de verbinding plaatsvindt, komt omdat Jehovah wordt gezegd, over welke zaak nu eerder in nr. 8760 is gehandeld; en uit de betekenis van de berg, dus het Goddelijk Goede in de hemel, nr. 8758, hier de hemel,

want of men zegt het Goddelijk Goede in de hemel dan wel de hemel, het is hetzelfde, omdat de hemel daaruit bestaat.

Het is hiermee gesteld zoals met zaken die zijn geabstraheerd van hun onderwerpen; wanneer daarvan wordt gesproken worden toch de onderwerpen begrepen waarin zij zijn; zoals wanneer er wordt gezegd het ware van het geloof of het goede van de naastenliefde, dan wordt verstaan de mens van de Kerk in wie dit is; te meer in de hemel, want daar is het Goddelijk Goede verenigd met het Goddelijk ware het al in alle dingen, dus het leven of de ziel van de hemel.

8762. Aldus zult gij zeggen tot het huis van Jakob en verkondigen aan de zonen Israëls; dat dit de zaliging betekent van het die van de uiterlijke en de innerlijke geestelijke Kerk zijn, staat vast uit de betekenis van zeggen en verkondigen, dus hier de zaliging, want de woorden die nu van Jehovah door Mozes worden gezegd en verkondigd, sluiten de zaliging in; uit de betekenis van het huis van Jakob en van de zonen Israëls, dus de uiterlijke en innerlijke Kerk, nrs. 3305, 4286.

Wat de uiterlijke Kerk en de innerlijke Kerk is, is eerder in enige plaatsen gezegd, namelijk dat het uiterlijke van de Oude Kerk al datgene was wat het innerlijke uitbeelde en dat het innerlijke van de Kerk dat was wat door de uiterlijke dingen werd uitgebeeld; zo waren bijvoorbeeld zij die de Goddelijke eredienst stelden in slachtofferen en in de riten en de inzettingen die de geestelijke en de hemelse dingen van het rijk van de Heer uitbeelden, in de uiterlijke dingen; maar zij die de Goddelijke eredienst tegelijk stelden in de hemelse en de geestelijke dingen die werden uitgebeeld, waren in het innerlijke.

Eender zijn heden ten dage zij die de Goddelijke eredienst stellen in geregeld kerkbezoek, in het luisteren naar de predikingen, het deelnemen aan het Heilig Avondmaal en wel met devotie, zonder verder daarover na te denken dan alleen dat die geregeld moeten worden gedaan en waargenomen omdat zij zijn ingesteld en bevolen zijn, van de uiterlijke Kerk; maar zij die denken dat ook moet worden waargenomen, maar dat toch het wezenlijke van de eredienst het leven van het geloof is, dat wil zeggen, de liefde jegens de naaste en de liefde tot de Heer, zijn van de innerlijke Kerk.

Daarom zijn het ook degenen van de uiterlijke Kerk, die alleen uit de gehoorzaamheid van het geloof de naaste het goede doen en de Heer vereren, maar zijn het degenen van de innerlijke Kerk die de naaste het goede doen en de Heer vereren uit liefde; en zo in de overige dingen.

Maar bij eenieder die van de Kerk is, zal het ene en het andere zijn, dus het uiterlijke en het innerlijke; indien niet beide er zijn, is er geen geestelijk leven bij hem, want het innerlijke is zoals de ziel en het uiterlijke zoals het lichaam van de ziel; maar zij die van de uiterlijke Kerk zijn, zijn helder in de uiterlijke dingen ervan, maar duister in de innerlijke; maar zij die van de innerlijke Kerk zijn, zijn helder in de innerlijke dingen en duister in de uiterlijke.

Maar degenen die in de uiterlijke dingen zijn en niet tegelijk in de innerlijke, zijn niet van de Kerk; in beide zijn al degenen die in het goede van het leven zijn volgens de leerstellingen van hun Kerk; maar in de uiterlijke dingen zonder de innerlijke zijn degenen die in de eredienst en niet tegelijk in het goede van het leven volgens de leerstellingen van de Kerk zijn.

Het zijn er weinigen die dit weten; dat het er weinigen zijn die dit weten, komt omdat zij het al van de eredienst en vandaar het al van het heil in het geloof stellen en niets in de naastenliefde; vandaar komt het ook, dat zij die over het eeuwige heil denken, dit stellen in een leven van vroomheid en in het geheel niet in een leven van naastenliefde; zie de nrs. 8252-8257 hierover.

8763. Gijlieden hebt gezien wat Ik de Egyptenaren heb gedaan; dat dit de herinnering betekent van alles wat er gebeurde met de bozen die hebben bestookt, staat vast uit de betekenis van gijlieden hebt gezien, dus de herinnering; en uit de uitbeelding van de Egyptenaren, dus de bozen die hebben bestookt, waarover de nrs. 7097, 7107, 7110, 7126, 7142, 7317, daaruit blijkt, dat met gijlieden hebt gezien wat Ik de Egyptenaren heb gedaan, de herinnering wordt aangeduid van alles wat er gebeurde met hen die hebben bestookt.

8764. Ik heb u op vleugelen der arenden gedragen; dat dit betekent: en dat zij zo door de waarheden waren opgeheven tot het hemelse licht, staat vast uit de betekenis van iemand op vleugelen der arenden dragen, dus in de hoogte tot het hemelse licht worden opgeheven, want met dragen wordt opheffen aangeduid, met de vleugelen de geestelijke waarheden en met de arend het redelijke ten aanzien van het ware; dat de arend dit is, zie nr. 3901, want de arenden vliegen in de hoogte; de Ouden verstonden immers onder de zichtbare hemel de hemel van de engelen; ook geloofden de eenvoudigen dat daar de woonplaatsen van de engelen waren; en eveneens dat in de hoogte, omdat zij de zon en de sterren dichterbij was, het hemelse licht zelf was, vandaar komt het, dat gedragen worden op vleugelen der arenden, is in de hoogte tot dat licht.

Dat de opheffing daarheen is door de waarheden van het geloof, komt omdat het het ware van het geloof is dat de mens opheft tot aan de hemel, waar het goede ervan is.

Dat het redelijke ten aanzien van het ware de arend is, komt omdat het redelijke van de mens zijn hemel is en het natuurlijke zoals de aarde is, naar verhouding, want het redelijke maakt de innerlijke mens uit en het natuurlijke de uiterlijke.

Dat de vleugelen de geestelijke waarheden zijn, komt omdat de vogels in het algemeen de verstandelijke dingen en de gedachten betekenen, nrs. 40, 745, 776, 3219, 5149, 7441; vandaar zijn de vleugels de geestelijke waarheden, omdat al het verstandelijke daarvandaan is; het verstandelijke vanuit de valsheden, hoe doordringend en scherp het ook schijnt, is niet het verstandelijke, want het verstandelijke ziet vanuit het licht van de hemel en het licht van de hemel is het geestelijk ware, dat wil zeggen, het ware van het geloof; daarom is daar waar niet het ware is dat van het geloof is, het licht niet, maar daar is donkerheid en een verstandelijke in het donker is geen verstandelijke.

De vleugels zijn ook de machten die van het geestelijk ware zijn vanuit het goede ervan, want de vleugels bij de vogels zijn zoals de handen en de armen van de mens en met de armen en de handen worden machten aangeduid, nrs. 878, 3387, 4931-4937, 5327, 5328, 5544, 6292, 6947, 7518, 7673, 8050, 8153, 8281, 8305; dat het geestelijk ware de macht heeft krachtens het goede zie de nrs. 3563, 4931, 5623, 6344, 6423.

Dat de vleugels de geestelijke waarheden of de waarheden van het geloof zijn, die de macht hebben krachtens het goede, blijkt uit plaatsen elders in het Woord, daarom worden met vleugels wanneer die aan het Goddelijke worden toegekend, het Goddelijk ware aangeduid, dat de almacht heeft, evenals waar zij aan de cherubim worden toegekend, waarmee de voorzienigheid van de Heer wordt aangeduid, zoals bij Ezechiël: *'Iedere cherub had vier aangezichten en eenieder vier vleugelen; hun vleugelen waren opgericht, de een tot de ander; eenieder had vleugelen die hun lichamen bedekten. Ik hoorde het geluid van de vleugelen evenals het geluid van grote wateren, zoals de stem van Schaddai; wanneer zij gingen, de stem des gedreuns zoals de stem van een legerkamp; wanneer zij stonden, lieten zij hun vleugelen neder. Ik hoorde de stem van hun vleugelen, die elkaar kusten, de een de ander en de stem van de raderen naast die. De stem van de vleugelen van de cherubim werd gehoord tot aan de uiterlijke voorhof, zoals de stem van God Schaddai. De gelijkenis van mensenhanden was onder hun vleugelen'*, (Ezechiël 1:5,6,23,24; 3::13; 10:5,21).

Dat de vleugelen hier het Goddelijk Ware zijn, staat vast uit de afzonderlijke dingen van de beschrijving, zowel hieruit dat de vleugelen waren opgericht de een tot de ander, als daaruit

dat zij de lichamen bedekten en ook dat hun geluid werd gehoord zoals het geluid van grote wateren, zoals de stem der raderen en zoals de stem van Schaddai en eveneens dat de gelijkenis van mensenhanden onder hun vleugels was.

Dat de vleugelen waren opgericht de een tot de ander, beeldde de vergezelschapping uit van alle dingen in het Goddelijke; dat zij de lichamen bedekten, betekende dat het Goddelijk Ware het Goddelijk Goede bedekte waaruit dat voortgaat; het Goddelijk Goede immers is de vlam en het Goddelijk Ware is het licht daaruit, dit omgeeft het en bedekt het zo rondom; de vlam zelf verschijnt niet in de hemel, maar slechts het licht waarin de vlam is, die zoals warmte, die de liefde is, wordt waargenomen.

Dat het geluid werd gehoord zoals het geluid van grote wateren, betekent de hoedanigheid van het Goddelijk Ware in de hemel, eender de stem ervan zoals de stem der raderen en zoals de stem van Schaddai, want aan het Goddelijk Ware worden geluid en stem toegekend; daarom wordt er gezegd de stem van grote wateren, omdat de wateren waarheden zijn, nrs. 2702, 3058, 3424, 4976, 5668, 8137, 8138, 8568; en verder de stem der raderen, omdat de raderen de waarheden van de leerstellingen zijn, hierdoor, dat de wagens de leren van het ware zijn, nrs. 5321, 5945, 8146, 8148, 8215; en ook de stem van God Schaddai, omdat God Schaddai het ware is dat berispt in de verzoeken en daarna vertroost, nrs. 1992, 4572, 5628; de gelijkenis van mensenhanden onder de vleugelen, betekende de almacht, die het Goddelijk Ware heeft, omdat de handen de macht zijn en in de hoogste zin de almacht, wanneer zij aan de Heer worden toegekend.

Hieruit kan vaststaan wat werd uitgebeeld met de vleugelen van de cherubim die over het verzoendeksel waren dat op de Ark van het verbond was en dat zij omhoog uitgebreid waren en het verzoendeksel bedekten, (Exodus 25:20); en verder wat de cherubim uitbeeldden op de gordijnen van de tabernakel en op de voorhang; en eveneens in de tempel van Salomo; eender wat rondom het nieuwe huis, waarover bij, (Ezechiël 41:18-20); evenzo wat wordt aangeduid met de vier dieren rondom de troon, waarvan eenieder *‘voor zich zes vleugelen rondom had’*, (Openbaring 4:8); en wat met de serafim staande bovenop de troon *‘waarvan eenieder zes vleugelen had’*, (Jesaja 6:1,2).

Dat de vleugels in de innerlijke zin de geestelijke waarheden of de waarheden van het geloof zijn, staat vast bij Ezechiël: *‘Zo zei de Heer Jehovih: Een grote arend, groot van vleugelen, lang van vlerken, vol van vederen, die borduursel had, kwam op de Libanon en nam een takje van een ceder, bracht het af in een land van koophandel; daarop nam hij van het zaad des lands en zette het in een zaadakker; hij nam het tot vele wateren; het sproot uit en werd tot een weelderige wijnstok. En er was een andere arend, groot van vleugelen en vol van vederen, tot welke, ziet, de wijnstok zijn wortelen toevoegde en zijn ranken zond hij tot hem uit, in een goed veld, bij vele wateren; hij was geplant om tak te maken en om vrucht te dragen, opdat hij zou zijn tot een wijnstok der grootsheid’*, (Ezechiël 17:1-8).

Deze profetische tekst beschrijft de restauratie van de geestelijke Kerk door de Heer; de arend is daar het geloof; groot van vleugelen en lang van vlerken zijn de waarheden van het geloof; het borduursel is het wetenschappelijke; de groei daaruit wordt beschreven met het takje van de ceder uit de Libanon, met het land van koophandel, het zaad des lands in een zaadakker, tot grote wateren; de Kerk zelf daaruit is de wijnstok.

Dat de wijnstok de geestelijke Kerk is, zie de nrs. 1069, 5113; en dat het de uiterlijke Kerk is, nr. 6375; maar dat de wijnstok der grootsheid, die van de andere arend was, de innerlijke Kerk is, nr. 6376; want het uiterlijk van de Kerk wordt met de ene arend beschreven en haar innerlijke met de andere; daarna wordt bij de profeet daar beschreven hoe die bij de Ouden geïnstalleerde Kerk werd verdraaid bij de Joden.

Eender wordt met de vleugelen het ware van het geloof aangeduid bij David: *‘Al lag gij tussen de rijen, de vleugelen van een duif, overdekt met zilver en haar vlerken van groenglanzend goud’*, (Psalm 68:14); de vleugels van de duif zijn de waarheden van het

geloof; dat de duif het geloof is, zie nr. 870; daarvan wordt gezegd dat zij met zilver zijn overdekt, omdat het zilver het ware uit het goede is, nrs. 1551, 2954, 5658, 6914, 6917, 7999. Dat de vleugelen het Goddelijk Ware zijn, staat ook vast uit de volgende plaatsen, bij Jesaja: *‘Die Jehovah verwachten, worden vernieuwd in sterkte, zij klimmen op met een vleugel zoals de arenden’*, (Jesaja 40:31).

Bij David: *‘God reed op een cherub en vloog, Hij werd gevoerd op de vleugelen des winds’*, (Psalm 19:11; 104:3; daar wordt gehandeld over het Goddelijk Ware en Zijn macht.

Bij dezelfde: *‘Jehovah zal u bedekken onder Zijn vleugel en onder Zijn vleugelen zult gij vertrouwen; rondas en beukelaar is de waarheid’*, (Psalm 91:4); bedekt worden door de vleugel van Jehovah en onder Zijn vleugelen vertrouwen, staat voor de bescherming en het vertrouwen, welke van het geloof zijn; evenzo *‘verborgen worden onder de schaduw der vleugelen Gods’*, (Psalm 17:8); *‘in de schaduw Zijner vleugelen vertrouwen’*, (Psalm 36:8; 57:2; 61:5).

‘In de schaduw Zijner vleugelen zingen’, (Psalm 63:8).

Zoals de meeste dingen ook een tegengestelde zin hebben, dus eveneens de vleugelen, in welke zin de vleugelen dan de valsheden betekenen, zoals bij Johannes: *‘Uit de rook van de put des afgronds gingen sprinkhanen uit en de stem van hun vleugelen was zoals de stem van vele paarden, rennende tot de oorlog’*, (Openbaring.9:2,9); daar zijn de vleugelen de valsheden die strijden tegen het ware, want de sprinkhaan is het valse in uitersten, nr. 7643.

8765. En u tot Mij gebracht; dat dit betekent: zo tot het goede van de liefde dat in de hemel is, staat hieruit vast dat Jehovah, Die zegt dat zij tot Hem waren gebracht, het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde is, nrs. 2586, 2769, 2807, 2822, 3921, 4402, 7010, 7268, 7873, 8301, 8760, hier het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde in de hemel, nr. 8761.

Hoe de samenhang is van deze teksten met het vorige, is duidelijk, want in het vlak voorafgaande wordt met *‘Ik heb u op vleugelen der arenden gedragen’* aangeduid, dat zij door de waarheden waren opgeheven tot het hemelse licht en met deze woorden *‘Ik heb u tot Mij gebracht’*, wordt aangeduid tot het Goddelijk Goede van de liefde in de hemel, aangezien de mens door de waarheden die van het geloof zijn, wordt gebracht tot het goede, dus in de hemel en tot de Heer daar; want de mens is niet eerder in de hemel, dus niet eerder bij de Hee, dan wanneer hij in het goede is, dat wil zeggen, in de aandoening van de naastenliefde. Zij die in het geloof-alleen het heil stellen en niet tegelijk in een leven van het geloof, dat wil zeggen, in het leven van de naastenliefde, geloven dat eenieder in de hemel en tot de Heer kan komen, hoe hij ook heeft geleefd; zij weten immers niet, wat het leven van de mens is en omdat zij dit niet weten, menen zij dat het leven niets is; en indien hun daarom wordt gevraagd of de bozen onder de goeden kunnen zijn, zeggen zij dat dit kan vanwege de barmhartigheid van God, omdat dit het werk van de Almacht is; ja, indien hun wordt gevraagd of een duivel een engel van de hemel kan worden, dan bevestigen zij dit, indien hij slechts het geloof wil opnemen; of hij het kan opnemen, daarover zijn zij niet in twijfel; indien hun echter wordt gezegd dat bij de mens het boze niet in het goede kan worden verkeerd, dus niet de hel in de hemel en dat dit onmogelijk is omdat het tegen de orde is, dus tegen het Goddelijk Ware, dus tegen God Zelf, Die de Orde is, dan antwoorden zij daarop dat zulke redeneringen over de zaliging zijn, waarover zij zich niet bekommeren.

Hieruit en talloze andere dingen kan vaststaan, tot welk een blindheid ten aanzien van het heil en het eeuwige leven de leer met betrekking tot het geloof-alleen binnenleidt.

8766. En nu, indien gij al horende Mijn stem zult gehoord hebben; dat dit de opneming van het ware betekent, staat vast uit de betekenis van horen; dus de gehoorzaamheid, nrs. 2542, 3869, 4652-4660; en omdat horen gehoorzaamheid betekent, is het ook de opneming, nrs. 5471, 5475, 7216; en uit de betekenis van de Stem van Jehovah, dus het Woord, dus het Goddelijk Ware, waarover de nrs. 219, 220, 6971, 7573.

8767. En Mijn verbond zult gehouden hebben; dat dit betekent het leven in het goede en vandaar de verbinding, staat vast uit de betekenis van het verbond houden, dus leven volgens de geboden, dus in het goede en zo met de Heer verbonden worden.

Dat het verbond houden is leven volgens de geboden, dus in het goede en dan met de Heer verbonden worden, komt omdat de verdragen van het verbond alle dingen waren die bevolen waren en die de getuigenissen, de gerichten de wetten en de inzettingen werden genoemd, on het bijzonder de Tien Geboden; al deze werden het verbond genoemd, omdat het door die was gesloten.

Dat die houden is volgens die leven, blijkt uit de betekenis van houden in het Woord; meermalen wordt immers gezegd de geboden horen en die houden, en daar wordt met horen aangeduid die geloofszaken opnemen en met houden, die dingen met het leven opnemen dat wil zeggen, daarnaar leven.

Dat het verbond houden ook is verbonden worden, komt omdat met het verbond in de universele zin de verbinding wordt aangeduid, nrs. 665, 666, 1023, 1038, 1864, 1996, 2003, 2021, 6804.

Dit komt daarvandaan dat degene die volgens de geboden leeft, met de Heer wordt verbonden; deze onderwijzen immers het leven en geven ook het leven en zo openen zij de weg tot de hemel en het gezicht tot de Heer.

8768. En gij zult Mij een eigen goed zijn uit alle volken; dat dit betekent dat dan het Goddelijk Ware bij hen meer dan bij de anderen zal zijn, staat vast uit de betekenis van het eigen goed van Jehovah of de Heer zijn, dus van de Heer zijn, want het eigen goed is het eigendom en dus het bezit; dat het wil zeggen bij wie het Woord is, komt omdat zij die het Woord hebben, dat wil zeggen waar de Kerk is, meer dan de anderen de eigenen van de Heer worden genoemd; dat zij de eigenen worden genoemd, staat vast uit de woorden van de Heer bij (Johannes 1:11; 10:2-4).

Dat zij die van de Kerk zijn, dus bij wie het Woord is, het eigen goed worden genoemd, staat vast bij David: *'Jah heeft Zich Jakob verkoren en Israël tot Zijn eigen goed'*, (Psalm 135:4); dat Jakob en Israël degenen zijn die van de Kerk zijn, bij wie het Woord is, is duidelijk. Evenzo bij Mozes: *'Gij zijt een heilig volk voor Jehovah uw God; u heeft Jehovah uw God verkoren, opdat gij Hem zijt tot een volk van eigen goed uit alle volken die op de aangezichten van de aarde zijn'*, (Deuteronomium 7:6; 14:2).

Dat degenen die het Woord hebben, meer dan de anderen eigen goed en eigendom zijn, komt omdat zij de waarheden en de goedheden van het geloof weten; en omdat dit zo is, kunnen zij meer dan de anderen het leven van de hemel leven en zo met de Heer worden verbonden; want het goede dat de hemel bij de mens maakt. Heeft zijn hoedanigheid uit de waarheden van het geloof; zo wordt het goede meer hemels of meer Goddelijk bij hen die de echte waarheden hebben, die de waarheden vanuit het Woord zijn, maar indien zij worden gehouden, dat wil zeggen, indien men daarnaar leeft.

Dat dit zo is, staat vast bij Mozes: *'Gij hebt heden Jehovah betuigd dat Hij u tot God is, in Wiens wegen gij zult gaan en gij zult houden Zijn inzettingen en Zijn geboden en Zijn gerichten en Zijn stem zult gij gehoorzamen. En Jehovah betuigt u heden, dat gij Hem tot een volk van eigen goed zijt, zoals Hij tot u gesproken heeft en opdat gij al Zijn geboden zult houden'*, (Deuteronomium 26:17,18).

8769. Omdat Mij de gehele aarde is; dat dit betekent dat de Heer alle mogendheid heeft in de hemel en op aarde, staat vast uit de betekenis van de aarde, namelijk in de innerlijke zin het rijk van de Heer op aarde en eveneens het rijk van de Heer in de hemel, nrs. 1413, 1607, 4447.

Dat het de Heer is Die deze mogendheid heeft, komt omdat de Heer onder Jehovah in het Woord wordt verstaan; zie de nrs. 1343, 1736, 2921, 3035, 5663, 6281, 6303; dat de Heer alle mogendheid in de hemel en op aarde heeft, leert Hijzelf bij (Mattheüs 28:16,18); zie ook nr. 8331.

8770. En gij zult Mij een koninkrijk van priesters zijn; dat dit betekent dat er dan het goede en het ware zal zijn, staat vast uit de betekenis van een koninkrijk van priesters, namelijk hier het geestelijk goede, dat het goede van het ware is, dat wil zeggen, het goede waarin de mens van de geestelijke Kerk wordt binnengeleid door het ware; dat met een koninkrijk van priesters dat goede wordt aangeduid, komt omdat dit wordt gezegd tot het huis van Jakob en de zonen Israëls, door wie de uiterlijke en de innerlijke geestelijke Kerk wordt uitgebeeld: door het huis van Jakob de uiterlijke en door de zonen Israëls de innerlijke, nr. 8762; met het koninkrijk wordt ook het ware aangeduid, nrs. 1672, 2547, 4691 en met de priesters het goede, want het priesterlijke van de Heer, dat door de priesters werd uitgebeeld, betekent het Goddelijk Goede en het Koninklijke van de Heer, dat door de koningen werd uitgebeeld, betekent het Goddelijk Ware, nrs. 1728, 2015, 3670, 6148.

In de uitbeeldende Kerk bij de nakomelingen van Jakob was eerst: het rijk van de richteren, daarna het rijk van de priesters en tenslotte het rijk van de koningen; door het rijk van de richteren werd het Goddelijk Ware uit het Goddelijk Goede uitgebeeld; maar door het rijk van de priesters, die ook richters waren, werd het Goddelijk Goede uitgebeeld, waaruit het Goddelijk Ware is; en door het rijk van de koningen werd het Goddelijk Ware zonder het Goddelijk Goede uitgebeeld; maar wanneer aan het koningschap ook iets van het priesterschap was toegevoegd, dan werd door de koningen eveneens het Goddelijk Ware uitgebeeld, waarin zoveel van het goede was als er van het priesterschap aan het koningschap was toegevoegd.

Al deze dingen waren in de Joodse Kerk ingesteld, opdat daarmee de staten van de hemel werden uitgebeeld, want daar zijn twee rijken: het ene dat het hemelse wordt genoemd en het andere dat het geestelijk rijk wordt genoemd; het hemels rijk is dat wat het priesterschap van de Heer wordt genoemd en het geestelijk rijk is dat wat het koningschap van de Heer wordt genoemd; in dit geestelijke rijk regeert het Goddelijk Ware en in het hemelse het Goddelijk Goede; en omdat het uitbeeldende van het hemels rijk begon te vergaan toen zij om een koning vroegen, werden daarom toen, opdat het uitbeeldende van het rijk van de Heer in de hemelen toch zou worden voortgezet, de Joden van de Israëlieten gescheiden en werd door het Joodse rijk het hemels rijk van de Heer uitgebeeld en door het Israëlitische rijk Zijn geestelijk rijk.

Zij die deze dingen weten, kunnen de oorzaken weten waarom de regeringsvormen bij de nakomelingen bij de nakomelingen van Jakob geleidelijk zijn veranderd; en verder ook waarom hun, toen zij om een koning vroegen, van Jehovah door Samuël werd gezegd dat zij daardoor Jehovah hadden verstoten, zodat Hij niet over hen zou regeren, (1 Samuël 8:7); en dat hun toen het recht van de koning werd toegezegd, vers 11 e.v. daar; waarmee het Goddelijk Ware zonder het Goede wordt beschreven.

Zij die deze zaken weten, kunnen ook weten waarom aan David iets van het priesterschap werd toegestaan en ook waarom na de tijd van Salomo het koninkrijk in tweeën werd gedeeld: namelijk in het Joodse rijk en het Israëlitische rijk; over de twee rijken in de hemel zie de nrs. 3635, 3883-3896, 4112, 4113, 4138.

8771. En een heilige natie; dat dit betekent zo het geestelijk rijk, staat vast uit de betekenis van de natie, namelijk zij die in het goede zijn, nrs. 1259, 1260, 1416, 1849, 6005; en uit de betekenis van heilig, dus dat daarvan wordt gesproken met betrekking tot het ware dat vanuit het goede is, nrs. 6788, 7499, 8127, 8302, 8330; vandaar is de heilige natie het goede waaruit het ware is.

Er wordt gezegd een koninkrijk van priesters en een heilige natie; en het ene en het andere betekent het geestelijk rijk, maar met een verschil; een koninkrijk van priesters betekent degenen die in het goede zijn uit het ware, maar een heilige natie betekent degenen die in het goede zijn en daaruit in het ware.

Zij die in het goede zijn vanuit het ware schouwen door de waarheden omhoog tot de Heer; maar zij die in het goede zijn en daaruit in het ware, zijn in de Heer en uit Hem schouwen zij de waarheden.

Het volgt ook zo op elkaar bij hen die worden wederverwekt, aan wie het geestelijk rijk, dat wil zeggen het leven van de hemel door de Heer wordt ingeplant; door het ware immers worden zij binnengeleid in het goede, dus in de hemel, want de hemel is het goede; en wanneer zij in de hemel zijn, dan schouwen zij daar en van daar de waarheden.

8772. Dit zijn de woorden die gij tot de zonen Israëls zult spreken; dat dit de invloeiing betekent om de waarheden in het goede op te nemen, staat vast uit de betekenis van spreken, wanneer dit door het Goddelijke plaatsvindt, dus de invloeiing, nrs. 2951, 5481, 5743, 5797, 6152, 6291, 8128, 8660; dat het is om de waarheden in het goede op te nemen, komt omdat het wordt gezegd ten aanzien van de zonen Israëls, met wie de geestelijke Kerk wordt aangeduid; en de geestelijke Kerk is bij degenen die in het goede zijn waarin waarheden zijn. Hoe het is gesteld met het goede waarin waarheden zijn, zal in het kort worden gezegd; wie de vorming van het goede uit de waarheden weet, die weet de eigenlijke verborgenheden zelf van de hemel; hij weet immers de verborgenheden van de vorming van de mens opnieuw, dat wil zeggen, van de vorming van de hemel of het rijk van de Heer bij hem.

Al het christelijk goede of het geestelijk goede heeft de waarheden van het geloof in zich, want de hoedanigheid van dat goede is uit de waarheden die van het geloof zijn; het goede dat niet uit de waarheden van het geloof zijn hoedanigheid heeft, is niet het christelijk goede, maar het natuurlijk goede, dat niet het eeuwige leven geeft; de oorzaak hiervan is dat het natuurlijk goede in zich slechts het natuurlijke leven heeft en dat leven is niet ongelijk aan het leven van de dieren, die eveneens in het goede zijn wanneer zij zachtaardig zijn, maar dieren kunnen het geestelijk leven niet opnemen.

Daaruit blijkt, dat het geestelijk leven alleen wordt verkregen door de waarheden van het geloof.

Dit leven, dis het geestelijk leven, wordt pas verkregen door de waarheden die van het geloof zijn te weten, daarna door die te erkennen en tenslotte door die te geloven.

Wanneer men ze slechts weet, zijn zij als het ware aan de voordeur; wanneer men ze erkent, zijn zij in de voorhof, maar wanneer men ze gelooft, zijn zij in de binnenkamer; zo gaan zij geleidelijk van het uiterlijke tot het innerlijke; in de innerlijke mens is het goede dat aanhoudend van de Heer invloeit en daar verbindt het zich met de waarheden en maakt dat zij het geloof zijn en daarop dat zij de naastenliefde zijn; dat goede trekt de waarheden tot zich, want er is een verlangen daarnaar, opdat het zich daardoor een hoedanigheid verwerft en zo tot bestaan komt.

Wanneer dus die waarheden met het goede zijn verbonden, dan is de mens wederverwekt, want dan neemt hij niet langer vanuit de ware dingen wat men moet geloven en doen, maar vanuit het goede, omdat hij van de waarheden is doordrenkt en die in zich heeft; ook bekommert hij zich niet om waarheden die ergens anders vandaan komen dan alleen om die welke hij zelf vanuit zijn goede kan zien en hij ziet er aanhoudend meer, want zij worden daaruit voortgebracht zoals het kroost uit hun ouders; dit nageslacht is uit een zodanig huwelijk van het goede en het ware en dit huwelijk wordt het hemels huwelijk genoemd.

De waarheden die daaruit worden voortgebracht, hebben het goede in zich, omdat zij daaruit zijn geboren.

Deze treden achtereenvolgens het goede binnen en verruimen en vervolmaken het en wel tot in het eeuwige.

Hieruit staat eveneens vast hoe het is gesteld met de beide staten bij de mens die wordt wederverwekt, waarover eerder in de nrs. 7992, 8643, 8648, 8658, 8685, 8690, 8701, 8516, 8539, 8722.

8773. En Mozes kwam en hij riep de ouderen van het volk; dat dit het uitkiezen betekent van hen die voornamelijk in het inzicht van het ware zijn, staat vast uit de betekenis van tot zich roepen, dus het uitkiezen; en uit de betekenis van de ouderen van het volk, dus zij die voornamelijk in het inzicht van het ware zijn, en in de zin los van de persoon, de belangrijkste waarheden, waarover de nrs. 6524, 6525, 6890, 8578, 8585.

Het is hiermee als volgt gesteld: degenen die in het goede zijn dat nog niet door de waarheden is gevormd, waarover in dit hoofdstuk wordt gehandeld, worden van de Heer eerst geformeerd door de voornaamste waarheden, dat wil zeggen door de algemene waarheden, waarin en waaruit de overige zijn.

De voornaamste waarheden zijn de volgende: dat God is één, dat de Heer als Mens is geboren om het menselijk geslacht te zaligen, dat er een hemel en dat er een hel is, dat in de hemel degenen komen die goed hebben geleefd en in de hel degenen die slecht hebben geleefd en verder dat de liefde tot God en de liefde jegens de naaste de geboden zijn waarvan de overige afhangen en dat de liefde er niet kan zijn zonder het geloof.

Deze en eendere dingen zijn de voornaamste waarheden, die door de Heer het eerst worden ingeboezemd in het goede bij de mens die wordt wederverwekt.

Wanneer deze waarheden zijn ingeboezemd en van het goede zijn geworden, dan worden de overige ingeboezemd en in die algemene ofwel de voornaamste ondergeordend volgens de hemelse vorm en zo maken zij bij graden dat in die mens het leven van de hemel is en hij als het ware een beeld van de hemel in kleinste vorm is, dat wil zeggen, dat wil zeggen, dat alle dingen die van het verstand en van de wil bij hem zijn, vergezelschap is met de goedheden en waarheden bij de engelen, dus met de engelen.

8774. En stelde voor hen al de woorden; dat dit het voorleggen met de invloeiing betekent, staat vast uit de betekenis van de woorden voor hen stellen, dus het voorleggen; dat het is met de invloeiing, komt omdat met spreken, wanneer het door het Goddelijke plaatsvindt, de invloeiing wordt aangeduid, nr. 8772.

8775. Welke Jehovah hem geboden had; dat dit betekent: uit het Goddelijke, staat zonder ontvouwing vast.

8776. En zij antwoordden, al het volk; dat dit de opneming betekent, staat vast uit de betekenis van antwoorden, dus opnemen, wanneer wo
Orden spreken het invloeiën is, nr. 8772; dat antwoorden ook elders opnemen is, zie de nrs. 2941, 2957, want het is het wederkerige van de invloeiing, nrs. 2919, 4096, 8340.

8777. En zij zeiden: Al wat Jehovah gesproken heeft zullen wij doen; dat dit betekent volgens de invloeiing uit het Goddelijke, staat vast uit de betekenis van doen zoals Jehovah heeft gesproken, namelijk volgens de invloeiing uit het Goddelijke, want met spreken wordt het invloeiën aangeduid, nr. 8772 en met Jehovah het Goddelijke.

8778. En Mozes bracht de woorden van het volk weder tot Jehovah; dat dit de overeenstemming en de verbinding betekent, staat vast uit de betekenis van de woorden wederbrengen tot Jehovah, dus de overeenstemming en vandaar de verbinding; er wordt

immers gehandeld over het verbond dat met het volk moet worden gesloten, en omdat verbonden worden gesloten met de instemming van beide kanten, vindt hier daarom datgene plaats wat daaraan gelijk is, namelijk dat Jehovah voorstelt en het volk antwoordt, hier door Mozes, door wie het ware uit het Goddelijke verbonden met het Goddelijk Ware in de hemel wordt uitgebeeld, nr. 8760, dat bemiddelend is.

Maar het verbond met de mens wordt niet anders gesloten dan door de opneming van de invloeiing van het Ware uit het Goddelijke en dan door de overeenstemming; het hogere immers wordt, wanneer dit in het lagere invloeit, niet anders opgenomen.

Wat de overeenstemming en de opneming daardoor is, kan vaststaan uit wat aan het einde van verscheidene hoofdstukken is getoond ten aanzien van de overeenstemming van alle dingen die bij de mens zijn, met die welke in de hemel zijn; en daar eveneens dat elke verbinding van het natuurlijke met het geestelijke en in het algemeen van het lagere met het hogere, daardoor plaatsvindt.

Er bestaat immers geen overeenstemming, indien niet het lagere door onderordening is onderworpen aan het hogere en wanneer dit is onderworpen, werkt het hogere in het lagere zoals de oorzaak in haar uitwerking.

Hieruit kan nu vaststaan hoe het is gesteld met het wederkerige van de mens wanneer het Goddelijk invloeit en ten aanzien van de verbinding, die hier in de zin van de letter wordt beschreven met de wijze waarop verbonden worden gesloten, namelijk dat Jehovah door een tussenpersoon spreekt tot het volk en de tussenpersoon het antwoord tot Jehovah wederbrengt; want zo kan de verbinding met het Goddelijke door de mens worden begrepen.

8779. *vers 9. En Jehovah zei tot Mozes: Zie, Ik komende tot u in de dichtheid van de wolk, daarom opdat het volk zal horen in Mijn spreken met u en zij ook in u zullen geloven tot het eeuwige; en Mozes verkondigde de woorden van het volk tot Jehovah.*

En Jehovah zei tot Mozes, betekent de invloeiing van het Goddelijke door het Ware uit het Goddelijke ten aanzien van de onthulling; zie, Ik komende tot u in de dichtheid van de wolk, betekent dat die zal plaatsvinden in de meest natuurlijke gedaante, daarom, opdat het volk zal horen in Mijn spreken met u, betekent, opdat zij die van de geestelijke Kerk zijn de Goddelijke woorden zullen begrijpen; en zij ook in u zullen geloven tot in het eeuwige, betekent opdat er het geloof van het ware zal zijn dat blijvend is; en Mozes verkondigde de woorden van het volk tot Jehovah, betekent de overeenstemming en de verbinding.

8780. En Jehovah zei tot Mozes; dat dit de invloeiing betekent van het Goddelijke door het Ware uit het Goddelijke met betrekking tot de onthulling, staat vast uit de betekenis van zeggen, wanneer er wordt gehandeld over de onthulling uit het Goddelijke, dus de invloeiing; dat zeggen ook elders invloeiën is, zie de nrs. 5743, 7291, 7381, 8221, 8262, 8660; dat Jehovah het Goddelijke is waaruit de onthulling is, is duidelijk; en dat Mozes het Ware uit het Goddelijke is, waardoor zij is, nrs. 6771, 6827, 7014; dat het de invloeiing is met betrekking tot de onthulling, staat vast uit hetgeen volgt, namelijk ‘dat Jehovah tot hen zal komen in de dichtheid van de wolk, deswege opdat het volk zal horen in Mijn spreken met u en zij ook in u zullen geloven tot in het eeuwige’ met welke woorden de onthulling en de hoedanigheid ervan wordt aangeduid.

Onder de onthulling wordt hier in de innerlijke zin niet de onthulling verstaan, zodanig als die aan het Israëlitische volk plaatsvond vanaf de berg Sinaï, namelijk dat de Heer met luide stem sprak en het rondom staande volk het hoorde; maar er wordt de onthulling verstaan die niet met luide stem is, maar van binnen in de mens.

Deze onthulling vindt plaats door de verlichting van het innerlijk gezicht, dat van het verstand is, wanneer de mens die in de aandoening van het ware uit het goede is, het Woord

leest, die verlichting vindt dan plaats uit het licht van de hemel, dat uit de Heer als de Zon daar is.

Door dat licht wordt het verstand niet anders verlicht dan het uitwendig gezicht, dat van het oog is, door het licht dat uit de zon van de wereld is.

Wanneer het verstand door dat Goddelijk Licht wordt verlicht, dan doorvat het het ware als waarheid, het erkent dat van binnen in zich en ziet dat ook als het ware.

Zodanig is de onthulling van hen die in de aandoening van het ware vanuit het goede zijn, wanneer zij het Woord lezen.

Maar zij die in de aandoening van het ware vanuit het boze zijn, dat wil zeggen, die alleen ter wille van eerbewijzen, gewin en faam en eendere zaken, de waarheden begeren te weten, zie deze niet, maar zij zien slechts de bevestigende dingen van de leerstellingen van hun Kerk, hetzij die waar zijn of niet, dus vals zijn; dat licht dat dan verlicht, is niet het Goddelijk Licht uit de hemel, maar het is een zinlijk licht, zodanig als ook dat van de helsen is, welk licht bij de tegenwoordigheid van het hemelse licht louter donkerheid wordt; dezen immers zijn, wanneer zij het Woord lezen, volslagen blind voor het ware dat niet één maakt het het leerstellige.

Zo bijvoorbeeld letten zij die in het geloof-alleen de zaliging stellen, wanneer zij het Woord lezen, in het geheel niet op de teksten die daar over de liefde en de naastenliefde worden gezegd, zelfs zien zij die niet, want die vallen in de schaduw van het gezicht, zoals de dingen die geheel terzijde zijn of zoals die welke achter de rug zijn; eender als de Joodse natie, die zichzelf stelt boven de overige naties in het gehele wereldrond, ook niet ziet dat het de Heer is die bij de profeten wordt verstaan, hoe klaarblijkelijk dit ook wordt gezegd.

De oorzaak hiervan is dat zij niet dan alleen de bevestigende dingen van hun leerstellingen ten aanzien van de Messias zien, namelijk dat Hij zal komen als een grote Held, meer wonderen zal doen dan Mozes en hen in het land Kanaän zal binnneleiden en dat dan allen met grootse praal zullen gaan terwijl zij de natiën horen smeken en die hun jaspanden zullen vastgrijpen om hen te mogen begeleiden.

Omdat deze dingen van hun leerstellingen zijn, zie zij niets anders over de Heer; dit is voor hen zoals donkerheid.

Zo is het dus gesteld met de onthulling van het Ware uit het Woord.

8781. Zie, Ik komende tot u in de dichtheid van de wolk; dat dit betekent dat die Komst zal plaatsvinden in de meest natuurlijke gedaante, staat vast uit de betekenis van tot u komen, wanneer het wordt gezegd door Jehovah tot Mozes, door wie het ware uit het Goddelijke wordt uitgebeeld, dat van de geestelijke Kerk is, nr. 8760, dus de onthulling; en uit de betekenis van de dichtheid van de wolk, namelijk in de meest natuurlijke gedaante, dus zodanig als het Woord van het Oude Testament in de letterlijke zin is.

Dat de wolk het Woord in de letterlijke zin is, zie de voorrede tot hoofdstuk (Genesis 18) en de nrs. 4060, 4391, 5922, 6343, 6752, 8106, 8443.

De dichtheid is het duistere, zodanig als dit is in het zinlijke denken van de mens, dat wil zeggen, dus alleen in het meest natuurlijke schijnsel; in een zodanig duistere ten aanzien van het Goddelijke waren de nakomelingen van Jakob in die tijd en zijn eveneens de Joden heden ten dage, want het Goddelijke kan niet anders aan iemand verschijnen dan volgens de staat van zijn leven en van de gewaarwording daaruit, dus het hemels licht aan hen die in de liefde van zich en van de wereld zijn, waarin die natie meer dan de andere naties was, niet anders dan als de dichtheid van de wolk.

Het Woord in de letter of de letterlijke zin, vooral de profetische teksten, is ook niet anders ten opzichte van de innerlijke zin ervan; in de innerlijke zin is een licht zodanig als ter vergelijking het licht van de zon boven de wolken, dit licht in de innerlijke zin wordt in het Woord de heerlijkheid genoemd; en daarom wordt ook in het Woord gezegd, dat Jehovah op

de wolken vaart, daarop vliegt, daarop rijdt, Zijn kamer daarop heeft en verscheidene andere dingen, die nooit van Jehovah, dat wil zeggen, van de Heer zouden zijn gezegd, indien zij niet het licht van het ware hadden betekend waarin Hijzelf is in de hemel en de wolken de schaduw van het ware, waarin degenen zijn die er beneden zijn.

8782. Deswege opdat het volk zal horen in Mijn spreken met u; dat betekent dat zij die van de geestelijke Kerk zijn de Goddelijke waarheden vatten, staat vast uit de betekenis van horen, dus bemerken, nr. 5017, dus begrijpen; uit de betekenis van de zonen Israëls, die hier het volk zijn, dus degenen die van de geestelijke Kerk zijn, waarover meermalen elders; en uit de betekenis van in Mijn spreken, dus de Goddelijke waarheden; de stem van Jehovah immers is het Goddelijk Ware, nrs. 219, 220, 3563, 6971, dus eveneens het spreken.

8783. En zij ook in u zullen geloven tot in het eeuwige; dat dit betekent opdat er het geloof van het ware zal zijn dat blijvend zal zijn, staat vast uit de uitbeelding van Mozes, namelijk het Ware uit het Goddelijke, nrs. 6771, 6827, 7014; uit de betekenis van geloven, dus het geloof; en uit de betekenis van tot in het eeuwige, namelijk dat wat blijvend zal zijn. Het is hiermee als volgt gesteld: het Goddelijk Ware wordt niet door iemand opgenomen, indien het niet aan het bevattingsvermogen is aangepast, dus als het niet in een natuurlijke vorm en gedaante verschijnt; het menselijk gemoed immers vat in het begin niet dan alleen aardse en wereldse zaken en niet in het minst geestelijke en hemelse dingen; en daarom zou het geestelijke en het hemelse, indien zij naakt zouden worden uiteengezet, verworpen worden, alsof zij niets waren, volgens de woorden van de Heer bij Johannes: *‘Indien Ik ulieden de aardse dingen heb gezegd en gij niet gelooft, hoe zult gij geloven indien Ik ulieden de bovenhemelse dingen zou zeggen’*, (Johannes 3:12; nog minder zij die vóór de Komst van de Heer leefden, die tenslotte in zo’n blindheid waren dat zij niets wisten, omdat zij niets wilden weten over het leven na de dood, over de innerlijke mens, over de naastenliefde en het geloof en over welke hemelse zaak dan ook; zij verwierpen die dingen, omdat zij daarvan een afkeer hadden; want degenen die de aardse en de wereldse dingen tot einddoel hebben, dat wil zeggen, boven alle dingen liefhebben, hebben een afkeer van de geestelijke dingen en bijna een afschuw van de naam zelf; bijna eender is het heden ten dage. De geleerden van de wereld geloven weliswaar dat zij gemakkelijker het Woord zouden opnemen indien het hemelse naakt uiteengezet zou worden en indien het niet zo eenvoudig geschreven was; maar zij vergissen zich zeer; zij zouden dat dan meer dan de eenvoudigen hebben verworpen en daarin geen licht maar louter donkerheid hebben gezien; de menselijke geleerdheid brengt deze immers over zich bij hen die op hun eigen inzicht vertrouwen en zich daarom boven anderen verheffen.

Dat zulke dingen voor de wijzen zijn verborgen en aan de kleine kinderen, dat wil zeggen, aan de eenvoudigen, onthuld, leert de Heer bij (Mattheüs 11:25,26; Lukas 10:21).

Het staat ook duidelijk hieruit vast, dat zij die atheïsten en naturalisten zijn, zoals zij worden genoemd, degenen zijn die de geleerden zijn; dit weet de wereld en dit weten zijzelf.

8784. En Mozes verkondigde de woorden van het volk tot Jehovah; dat dit de overeenstemming en de verbinding betekent, staat vast uit wat eerder in nr. 8778 is ontvouwd, waar eendere woorden staan.

8785. vers 10-13. *En Jehovah zei tot Mozes: Ga heen tot het volk en heilig hen heden en morgen en laten zij hun klederen wassen. En zij zullen bereid zijn tegen de derde dag, omdat op de derde dag Jehovah zal neerdalen tot de ogen van al het volk op de berg Sinäi. En stel grenzen voor het volk rondom, al zeggende: Wacht u op de berg te klimmen en het uiterste ervan aan te raken; al wie de berg aanraakt, al stervende zal hij sterven. Niet zal een hand*

hem aanraken, omdat hij al stenigende zal gestenigd worden, of door te werpen met werpspiesen zal afgemaakt worden, hetzij een beest, het zij een man, hij zal niet leven; bij het aanhouden van de jobel zullen zij op de berg klimmen.

En Jehovah zei tot Mozes, betekent de onthulling ten aanzien van de voorbereiding; ga heen tot het volk, betekent de verbinding; heilig hen heden en morgen, betekent de omsluiting van de innerlijke dingen, opdat zij in het heilige van het geloof verschijnen nu en daarna; en laten zij hun klederen wassen, betekent de zuivering van de waarheden; en zij zullen bereid zijn tegen de derde dag, betekent de voorbereiding zo ten volle; omdat op de derde dag, betekent aangezien aan het einde, wanneer zij zijn voorbereid om op te nemen; Jehovah zal neerdalen tot de ogen van al het volk, betekent de Komst van de Heer en dan de verlichting; op de berg Sinai, betekent in het goede waaraan het ware moet worden ingeplant; en stel grenzen voor het volk rondom, betekent de uitbreiding tot de hemel niet verder dan tot de geestelijke sferen van het goede; al zeggende: acht u op de berg te klimmen, betekent in het geheel niet tot de hemelse gezelschappen die in de liefde van het goede zijn; en het uiterste ervan aan te raken, betekent zelfs niet tot het tussenliggende; al wie de berg aanraakt, al stervende zal hij sterven, betekent dat degene die van de geestelijke Kerk is, zich tot aan de hemelse gezelschappen binnendringt, vergaat; niet zal een hand hem aanraken, betekent dat zij die zich door enig zelfvertrouwen binnendringen; omdat hij al stenigende zal gestenigd worden, betekent dat zo de waarheden van het geloof die zij hebben, vergaan; of door te werpen met werpspiesen zal afgemaakt worden, betekent dat ook het geestelijk goede vergaat; hetzij een dier, hetzij een man, hij zal niet leven, betekent dat het goede en ware het geestelijk leven verliest; bij het aanhouden van de jobel, betekent degenen die een algemene doorvatting van het hemels goede hebben; zullen zij op de berg klimmen, betekent de uitbreiding tot aan de hemelsen.

8786. En Jehovah zei tot Mozes; dat dit de onthulling ten aanzien van de voorbereiding betekent, staat vast uit de betekenis van zeggen, wanneer het door Jehovah wordt gezegd, dus de onthulling uit het Goddelijke; dat het de onthulling is ten aanzien van de voorbereiding, staat vast uit wat volgt, want daarin wordt behandeld hoe zij moeten worden voorbereid om het Ware uit het Goddelijke op te nemen.

8787. Ga heen tot het volk; dat dit de verbinding betekent, staat vast uit de uitbeelding van Mozes nu, namelijk het Ware uit het Goddelijke dat beneden de hemel is, nr. 8760; en uit de uitbeelding van de zonen Israëls, die hier het volk zijn tot wie hij zou heengaan, dus degenen die van de geestelijke Kerk zijn, waarover eerder; dat heengaan tot het volk, wanneer dit door Jehovah wordt gezegd, de verbinding is, komt omdat het Ware uit het Goddelijke, dat door Mozes wordt uitgebeeld, het bemiddelende van het Goddelijke is met hen die van de Kerk zijn, want opdat de verbinding zal plaatsvinden, die hier wordt uitgebeeld door het verbond tussen Jehovah en het volk, zal er bemiddeling zijn; daarom wordt door Mozes eveneens uitgebeeld het Ware uit het Goddelijk beneden de hemel verbonden met het Goddelijk Ware in de hemel, nr. 8760, dit ter wille van de bemiddeling.

8788. En heilig hen heden en morgen; dat dit de omsluiting van het innerlijke betekent, opdat zij in het heilige van het geloof verschijnen nu en daarna, staat vast uit de betekenis van heiligen, dus schikken opdat zij in het heilige ten aanzien van het uiterlijke verschijnen; en omdat dit plaatsvindt door de omsluiting van het innerlijke, wordt daarom dit ook onder heiligen verstaan; dat heden en morgen is nu en daarna, is duidelijk. Hoe het hiermee is gesteld, zal in het kort worden gezegd.

De bij de Joden ingestelde Kerk was niet de Kerk ten aanzien van hen, maar was slechts het uitbeeldende van een Kerk; opdat immers de Kerk zal zijn, zal er bij de mens van de Kerk geloof in de Heer en eveneens liefde tot Hem zijn en ook liefde jegens de naaste; deze maken de Kerk.

Maar deze waren er niet bij het volk dat Jakob werd genoemd, want dit erkende ook de Heer niet; dus wilde het ook niet horen van het geloof in Hem, te minder van een liefde jegens Hem en zelfs niet van een liefde jegens de naaste; dit volk was immers in de zelfliefde en in de liefde van de wereld en deze liefden zijn geheel en al tegengesteld aan de liefde tot de Heer en de liefde jegens de naaste; deze hoedanigheid was bij dit volk ingeworteld vanaf hun eerste voorouders.

Vandaar komt het, dat bij dit volk niet enige Kerk heeft kunnen worden geïnstalleerd, maar slechts die dingen die van de Kerk zijn, konden worden uitgebeeld.

Een Kerk wordt uitgebeeld wanneer de mens de eredienst in de uiterlijke en uitwendige zaken stelt, maar wel in zulke die met de hemelse dingen overeenstemmen; dan worden door de uiterlijke en uitwendige dingen de innerlijke uitgebeeld en de innerlijke zijn zichtbaar in de hemel, waarmee er dan verbinding is.

Opdat dus het Israëlitische volk zou kunnen uitbeelden, werd hun innerlijk, daar zij zonder geloof en de liefde van de hemel waren, omsluiert; zo hebben de uiterlijke dingen met de geesten en door die met de engelen vergemeenscht kunnen worden, zonder de innerlijke dingen; en daarom zouden, indien deze innerlijke niet waren omsluiert eveneens deze innerlijke zichtbaar zijn geweest en dan zou het uitbeeldende zijn vergaan, omdat schandelijke zaken uitgebarsten en tevoorschijn zouden zijn gekomen en besmet zouden hebben.

Dat volk kon meer dan de overige volken zo omsluiert worden, omdat het meer dan de andere uiterlijke zaken aanbad en daarin het heilige, ja zelfs het Goddelijke stelde.

Hieruit kan vaststaan wat er wordt verstaan onder heiligen, namelijk dat het de omsluiting van de innerlijke dingen is, opdat zij in het heilige van het geloof verschijnen, maar niet voor henzelf, maar voor de engelen bij hen; zie wat eerder over dit volk is getoond en over de instelling van de Kerk bij dit volk, nrs. 4208, 4281, 4288, 4289, 4293, 4307, 4314, 4316, 4317, 4429, 4433, 4444, 4459, 4844, 4847, 4865, 4899, 4911, 4912, 4500, 7048, 7051, 8588. Dat de heiligingen bij hen niets anders zijn geweest dan schijnbaarheden van het heilige in de uiterlijke zaken en toch zonder enig heilige bij hen, kan vaststaan uit de riten waardoor zij werden geheiligd, namelijk door de slachtoffers, door de wassingen, door de sprenkelingen van bloed, door de zalvingen, die niet in het minst de innerlijke dingen raken.

8789. En laten zij hun klederen wassen; dat dit de zuivering van de waarheden betekent, staat vast uit de betekenis van wassen; namelijk het uitbeeldende van het gezuiverd worden van geestelijke smerigheden, nrs. 3147, 5954; en uit de betekenis van de klederen, dus de waarheden, nrs. 4545, 4763, 5248, 5319, 5954, 6914, 6918.

8790. En zij zullen bereid zijn tegen de derde dag; dat dit de voorbereiding ten volle betekent, staat vast uit de betekenis van bereid zijn, dus de voorbereiding door de heiliging, waaroever hiervoor; en uit de betekenis van de derde dag, namelijk de volle staat, nr. 7715, dus de voorbereiding ten volle.

8791. Omdat op de derde dag; dat dit betekent aangezien aan het einde, wanneer zij zijn voorbereid om op te nemen, staat vast uit wat hiervoor is gezegd.

8792. Jehovah zal neerdalen tot de ogen van al het volk; dat dit de Komst van de Heer en dan de verlichting betekent, staat vast uit de betekenis van neerdalen, wanneer het wordt gezegd

van Jehovah, dat wil zeggen van de Heer, dus Zijn tegenwoordigheid door de invloeiing, dus de Komst; hier wordt de Komst van de Heer verstaan onder het neerdalen van Jehovah tot de ogen van al het volk; de verschijning van Jehovah in de uitwendige gedaante was voor dat volk, dat Zijn tegenwoordigheid niet kan anders kon doorvatten; het innerlijke van dat volk was immers zonder het goede en het ware waarin de Heer bij de anderen tegenwoordig is, nr. 8787; de verlichting die er toen was, wordt aangeduid met tot de ogen van al het volk, want het oog in de innerlijke zin is het verstand en vandaar is het gezicht van het oog de doorvatting die van het geloof is, en die is vanuit het licht van de hemel; vandaar is tot de ogen de verlichting.

Dat het oog het verstand is en het gezicht ervan de doorvatting die van het geloof is, zie de nrs. 4403-4421, 4523-4534.

8793. Op de berg Sinaï; dat dit betekent in het goede waaraan het ware met worden ingeplant, staat vast uit de betekenis van de berg Sinaï, dus het goede waarin de waarheden van het geloof moeten worden ingeplant, nr. 8753; over het ware dat aan het goede moet worden ingeplant, wordt gehandeld in het volgende hoofdstuk; de Tien Geboden die toen vanaf de berg Sinaï werden verkondigd, zijn de innerlijke waarheden en de wetten en de inzettingen die in de volgende hoofdstukken worden bevolen, zijn de uiterlijke waarheden; met beide worden de waarheden aangeduid, die aan het goede moeten worden ingeplant.

8794. En stel grenzen voor het volk rondom; dat dit de uitbreiding tot de hemel niet verder dan tot de geestelijke sferen van het goede betekent, staat vast uit de betekenis van grenzen stellen rondom, dus de uitbreiding van de sfeer tot de hemel tot zekere grenzen, die zijn bepaald voor het goede van eenieder; en uit de uitbeelding van de zonen Israëls, die hier het volk zijn, dus zij die in het geestelijk goede zijn waaraan het ware moet worden ingeplant; deze staat immers van het goede van hen die van de geestelijke Kerk zijn, wordt in dit hoofdstuk en in de volgende beschreven, nr. 8753; vandaar komt het, dat met stel grenzen voor het volk rondom, de uitbreiding tot de hemel niet verder dan tot de geestelijke sferen van het goede wordt aangeduid.

Wat onder de uitbreiding tot de hemel tot de geestelijke sferen van het goede wordt verstaan, kan door niemand dan alleen door onthulling worden geweten.

Het is hiermee als volgt gesteld: elk goede dat de mens door wederverwekking uit de Heer wordt gegeven heeft een uitbreiding tot gezelschappen in de hemel; die uitbreiding verschilt ten aanzien van de hoeveelheid en de hoedanigheid bij eenieder; ten aanzien van de hoeveelheid wanneer tot verder verwijderde grenzen, ten aanzien van de hoedanigheid wanneer meer tot de innerlijke of meer tot de uiterlijke dingen van de hemel; het goede zelf bij de mens vloeit uit de Heer in door de gezelschappen van de hemel die rondom zijn; een goede zonder de invloeiing door gezelschappen is er niet; de gezelschappen van de hemel zijn in een ononderbroken samenhang overal in het rond; ook verschijnt nergens een onderbreking; eender is het gesteld met alle en de afzonderlijke dingen die van het goede zijn en die maken de hoedanigheid ervan uit en daardoor is de verrijking van het goede, wanneer de mens wordt wederverwekt, niets anders is dan een binnenbrengen in de gezelschappen van engelen en dan de verbinding daarmee, nrs. 4067, 4073, 4077, 6598-6613.

Dit werd eveneens meermalen door levende ondervinding getoond; soms werd immers de vergemeenschatting met bepaalde gezelschappen weggenomen en dan bleef er zoveel van leven en een zodanig leven over, als de hoeveelheid en de hoedanigheid van de uitbreiding tot de overige gezelschappen was; en wanneer verscheidene gezelschappen waren weggenomen dan verkeerde het leven in nood en begon als het ware uitgeblust te worden.

Iedere engel, geest en mens heeft een geestelijke sfeer en deze volgens de uitbreiding ervan tot de gezelschappen; die uitbreiding is niet tot de gezelschappen zelf, maar tot de sferen van hun goede.

Dit zijn verborgenheden die de mens onbekend zijn, maar in het andere leven zijn zij overbekend; de oorzaak dat zij de mens onbekend zijn, is dat de mens heden ten dage gelooft dat hij in zichzelf het leven heeft en vandaar dat hij leeft zonder vergezelschapping met geesten en engelen, dus zonder verbinding met de hemel, maar hierin dwaalt hij geheel en al; het gehele leven immers van de mens is uit de Heer door de gezelschappen.

Verder moet men weten dat de uitbreiding van het leven van hen die van de geestelijke Kerk zijn, is tot de sferen van de engelen in de tweede hemel, die de geestelijke hemel wordt genoemd, maar niet tot de derde hemel, waar de hemelse engelen zijn.

De oorzaak hiervan is dat de mens van de geestelijke Kerk niet het Goddelijke kan opnemen zodanig als het in de binnenste of derde hemel is, waar de hemelsen zijn, alleen zo algemeen dat het tot geen doorvatting van hen komt; de oorzaak hiervan is dat de geestelijken zelfs niet tot de eerste drempel van het goede waarin de hemelsen zijn, kunnen komen, nrs. 2718, 3833, 6500, 8521.

Hieruit blijkt wat er wordt verstaan onder de uitbreiding tot de hemel niet verder dan tot de geestelijke sferen van het goede, die worden aangeduid met ‘stel grenzen voor het volk rondom’; en verder wat er wordt verstaan uit wat hierna volgt.

Immers moet men weten, dat evenals zij die in het goede zijn een uitbreiding hebben tot de gezelschappen van de engelen volgens de hoedanigheid en de hoeveelheid van hun goede, evenzo zij die in het boze zijn een uitbreiding hebben tot de helse gezelschappen volgens de hoedanigheid en de hoeveelheid van hun boze; en verder, dat iedereen in het andere leven onder degenen komt met wie hij gemeenschap had in het leven van het lichaam; zijn heersende liefde bepaalt dit, want die is het die de sfeer van het leven van eenieder uitmaakt en zich uitbreidt volgens de hoedanigheid en de hoeveelheid ervan.

8795. Al zeggende: Wacht u op de berg de klimmen; dat dit betekent in het geheel niet tot de hemelse gezelschappen die in de liefde van het goede zijn, staat vast uit de betekenis van opklimmen, dus tot het Goddelijke dat in de hogere hemel is; en uit de betekenis van de berg, namelijk het goede van de liefde daar, nrs. 4210, 6435, 8327, 8758; hoe het hiermee is gesteld, staat vast uit wat eerder is ontvouwd in nr. 8794.

8796. En het uiterste ervan aan te raken; dat dit betekent zelfs niet tot het tussenliggende, staat vast uit de betekenis van het uiterste, namelijk de tussenliggende dingen, want het hemels rijk van de Heer, dat de binnenste of derde hemel is, is onderscheiden van het geestelijk rijk, dat de tweede of middelste hemel is, door het tussenliggende; hierdoor vloeit het hemels rijk in het geestelijk rijk in, maar niet omgekeerd, want alle invloeiing vindt plaats door het tussenliggende, van het innerlijke tot het uiterlijk, maar niet van het uiterlijke tot het innerlijke, nrs. 5259, 5779; hieruit blijkt, dat het tussenliggende het uiterste is; en dat zij die van het geestelijk rijk zijn, zelfs niet tot de eerste grenzen van het goede van het hemels rijk kunnen reiken, nrs. 2718, 3833, 6500, 8521; vandaar komt het dat met wacht u het uiterste van deze berg aan te raken, wordt aangeduid dat de uitbreiding niet zal zijn tot de hemelse gezelschappen die in de liefde van het goede zijn en zelfs niet tot de tussenliggende staat.

8797. Al wie de berg aanraakt, al stervende zal hij sterven; dat dit betekent dat hij die van de geestelijke Kerk is, zich tot aan de hemelse gezelschappen toe binnendringt, vergaat, staat vast uit de betekenis van de berg, namelijk het goede van de liefde, nr. 8795, hier het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde inde binnenste hemel, omdat het volk dat beneden is, het geestelijk rijk van de Heer uitbeeldt, dat de middelste hemel is; uit de betekenis van

aanraken, dus tot zover doordringen, hier zich binnendringen, waarover hierna; en uit de betekenis van al stervende sterven, dus vergaan.

Hiermee is het als volgt gesteld: zij die uit het geestelijk rijk van de Heer zijn, kunnen niet invloeden in het hemels rijk, omdat dit hoger of innerlijker is en dat lager of uiterlijker; dat immers wat uiterlijk of lager is, kan niet invloeden in dat wat hoger of innerlijker is, nrs. 5259, 5779; toch gebeurt het soms, dat degenen die in een lagere hemel zijn, trachten op te klimmen tot een hogere hemel; zij doen dit vanuit een verkeerde begeerte, die de oorsprong ontleent aan trots, heerszucht of aan jaloezie; zij die dat vanuit deze begeerten doen, worden dikwijls ook binnengelaten, maar dan hebben zij het hard te verduren, worden dan door benauwdheid bevangen en tenslotte door pijn en zelfs door blindheid en het inzicht en de gelukzaligheid vergaan voor hen; daarom werpen zij zich van daar neer zoals degenen die op sterven liggen en ook niet weer op adem komen dan wanneer zij uit de hemel zijn neergeworpen.

Zo'n lot valt hun ten deel die van een lagere hemel, vanuit begeerte en trots, van heerszucht of jaloezie, zich in een hogere hemel binnendringen.

De oorzaak ervan is dat het goede van de liefde in die hemel naar verhouding zoals een verterend vuur is en het ware van het geloof daar is zoals een vurig licht, dat het gezicht verblindt van hen die zich opwerken.

Dit wordt daar in de innerlijke zin daaronder verstaan, dat het Israëlitische volk de berg Sinai niet zou aanraken, waar Jehovah was.

Eender zou het zijn gesteld met hen die in het hemels rijk zijn, indien zij daarnaar zouden streven naar boven naar het Goddelijke op te klimmen; eender met hen die beneden de hemel zijn, indien zij begeren tot de hemel op te klimmen; dat dezen het hard te verduren hebben, zie de nrs. 4225, 4226, 4299, 5057, 5058.

8798. Niet zal een hand hem aanraken; dat dit betekent dat zij die zich door enig zelfvertrouwen binnendringen, staat vast uit de betekenis van aanraken, namelijk de berg, dus zich binnendringen in het Goddelijk hemels Goede, nr. 8797; en uit de betekenis van de hand, namelijk de macht, nrs. 4931-4937, 5327, 5328, 6292, 6947, 7188, 7189, 7518, 7673, 8050, 8153, 8281; vandaar eveneens het zelfvertrouwen, nrs. 878, 5544.

8799. Omdat hij al stenigende al gestenigd worden; dat dit betekent dat de waarheden van het geloof die zij hebben, vergaan, staat vast uit de betekenis van gestenigd worden, dus de straf van het valse en van het geschonden ware, nrs. 5156, 7456, 8575; dat dit de straf is voor hen die uit zelfvertrouwen opklimmen tot het Goddelijke in de hemel dat boven is, komt omdat dan alle inzicht dat zij tevoren hadden, vergaat; dat zij dan door blindheid worden bevangen, zie nr. 8797.

8800. Of door te werpen met werpspiesen zal afgemaakt worden, dat dit betekent dat ook het geestelijk goede vergaat, staat vast uit de betekenis van met werpspiesen worden afgemaakt, dus vergaan ten aanzien van het geestelijk goede, want met de boogschutter wordt de geestelijke mens aangeduid, nrs. 2686, 2709, 6422.

8801. Hetzij een beest, hetzij een man, hij zal niet leven; dat dit betekent dat het goede en het ware het geestelijk leven verliezen, staat vast uit de betekenis van het beest, namelijk de aandoening van het goede, nrs. 45, 46, 142, 143, 246, 714, 715, 776, 2179, 2180, 3218, 3519, 5198, 7523; uit de betekenis van de man, dus het ware, nrs. 3134, 3459, 7716; en uit de betekenis van leven, dus het geestelijk leven, nr. 5890; vandaar is niet leven dat verliezen. Het goede en het ware verliezen het leven wanneer niet langer de invloeiing uit de Heer wordt doorvat, want daaruit hebben zij het leven.

Het goede en het ware verschijnen dan ten aanzien van de uiterlijke gedaante weliswaar zoals goed en waar, maar zij zijn niet anders dan zoiets als geschilderd, dat in zich niet levend is.

8802. Bij het aanhouden van de jobel; dat dit betekent degenen die een algemene doorvatting van het hemels goede hebben, staat vast uit de betekenis van bij het aanhouden van de jobel, of wat hetzelfde is, bij het horen van de klank van de bazuin, dus de algemene doorvatting van het hemels goede; met horen wordt immers doorvatten aangeduid, nrs. 5017, 8361 en met de jobel of de klank van de bazuin wordt het hemels goede aangeduid, komt omdat met muziekinstrumenten vanwege hun klank overeenstemmen met de aandoeningen van het ware en het goede: de snaarinstrumenten met de aandoeningen van het ware en de blaasinstrumenten met de aandoening van het goede, nrs. 418-420, 4138, 8337; omdat de bazuin een blaasinstrument is en een zware klank heeft, stemde zij overeen met de aandoening van het hemels goede en daarom is ook het jubileum daarnaar genoemd, waardoor het huwelijk van het goede en het ware dan in de binnenste hemel is, werd uitgebeeld.

Vandaar nu komt het dat met ‘bij het aanhouden van de jobel’ wordt aangeduid zij die de algemene doorvatting van het hemels goede hebben.

Onder degenen die in die algemene doorvatting zijn, worden zij verstaan die de bemiddelenden zijn tussen het hemels rijk en het geestelijk rijk van de Heer, door wie dus de invloeiing, de gemeenschap en de verbinding plaatsvindt, zie de nrs. 8787, 8796.

Dezen hebben een uitbreiding tot de hemelse gezelschappen, die daarmee wordt aangeduid dat zij op de berg zullen klimmen; die bemiddelenden worden uitgebeeld door Mozes, nr. 8787 en eveneens door Aharon, aan wie het werd gegeven op de berg te klimmen, vers 24 en volgende.

Wat de uitbreiding tot de sferen van de gezelschappen van de engelen is en dat de uitbreiding zodanig is als het goede van eenieder, zie nr. 8794.

De algemene doorvatting is bij hen die in het geestelijk goede zijn en de algemene invloeiing van het goede van een hogere hemel, hier van de binnenste hemel, kunnen opnemen; dezen worden verstaan onder hen die de berg zullen opklimmen bij het horen van de jobel.

8803. Zullen zij op de berg klimmen; dat dit de uitbreiding tot aan de hemelen toe betekent, staat vast uit wat in de nrs. 8794, 8795 en eveneens nu eerder in nr. 88902 is gezegd en getoond.

8804. vers 14,15. *En Mozes daalde van de berg af tot het volk en hij heiligde het volk en zij wassen hun klederen. En hij zei tot het volk: Weest bereid tot drie dagen, nadert niet tot een vrouw.*

En Mozes daalde van de berg af tot het volk, betekent de aanplooiing en de voorbereiding door middel van het Ware uit het Goddelijke om de waarheden in het goede op te nemen; en hij heiligde het volk, betekent de omsluiting van het innerlijke opdat zij in het heilige van het geloof verschijnen; en zij wassen hun klederen, betekent de zuivering van de waarheden van het geloof; en hij zei tot het volk: Weest bereid tot drie dagen, betekent de volle voorbereiding; nadert niet tot een vrouw, betekent de zuivering van het goede van het geloof.

8805. En Mozes daalde van de berg af tot het volk; dat dit de aanplooiing en de voorbereiding betekent door middel van het Ware uit het Goddelijke om de waarheden in het goede op te nemen, staat vast uit de betekenis van afdalen, wanneer het van Mozes wordt gezegd, door wie het Ware uit het Goddelijke wordt uitgebeeld, dus de aanplooiing en eveneens de voorbereiding door middel ervan; uit de uitbeelding van Mozes, dus het Ware uit het

Goddelijke, nrs. 8760, 8787 en eveneens het bemiddelende, nr. 8787, dus eveneens het voorbereidende en het aanplooiende; uit de betekenis van de berg, te weten het Goddelijke in de hemel, dus de hemel; en uit de uitbeelding van de zonen Israëls, dus zij die van de geestelijke Kerk zijn, dus zij die in het ware zijn waardoor het goede is en in het goede waaruit het ware is, hier in het goede, waarin de waarheden moeten worden opgenomen. Het is van belang om te weten wat in het bijzonder wordt aangeduid met de berg Sinaï en verder wat wordt uitgebeeld door het volk Israël; en ook wat door Mozes in dit hoofdstuk en in het volgende van het boek Exodus.

Met de berg Sinaï wordt in het bijzonder de hemel aangeduid, waarvan uit van de Heer de waarheden invloeien; vandaar wordt daarmee dat Jehovah op die berg neerdaalde, Zijn tegenwoordigheid in de hemel aangeduid en omdat de hemel, waarin Jehovah, dat wil zeggen, de Heer is, met de berg Sinaï wordt aangeduid, wordt daarmee ook het Goddelijk Goede verenigd met het Goddelijk Ware daar aangeduid; want daaruit is de hemel de hemel. Door het volk Israël echter dicht bij die berg, wordt de geestelijke Kerk aangeduid ten aanzien van het goede, waarin de waarheden van het geloof moeten worden ingeplant; want het is eerder getoond dat zij die van de geestelijke Kerk zijn, twee staten hebben: de eerdere wanneer zij door de waarheden worden geleid tot het goede en de latere wanneer zij in het goede zijn en vanuit dat goede in de waarheden; hier wanneer zij in het goede zijn waaraan de waarheden moeten worden ingeplant; deze staat is midden tussen de eerdere en de latere; de waarheden die aan het goede worden ingeplant, zijn vervat in de woorden die vanaf de berg Sinaï door de Heer werden verkondigd en door Mozes aan het volk meegedeeld.

Door Mozes wordt in dit hoofdstuk en in het volgende het Ware uit het Goddelijke beneden de hemel, verbonden met het Goddelijk Ware in de hemel uitgebeeld en vandaar bemiddelend tussen het Goddelijke in de hemel en tussen het goede waaraan de waarheden moeten worden ingeplant, dat van de geestelijke Kerk is, dus bemiddelend tussen de Heer en het volk.

Het is van belang deze dingen te weten ter wille van het verstaan van de volgende zaken in het boek Exodus.

Hieruit kan ook vaststaan, dat met Mozes daalde van de berg af tot het volk, de aanplooiing en de voorbereiding wordt aangeduid door het Ware uit het Goddelijke, om de waarheden in het goede op te nemen.

8806. En hij heiligde het volk; dat dit de omsluiting van de innerlijke dingen betekent, opdat zij in het heilige van het geloof verschijnen, staat vast uit wat eerder in nr. 8788 is ontvouwd; maar daar is uiteengezet, wat de heiliging bij het Israëlitische volk was, namelijk dat het de omsluiting van de innerlijke dingen was, opdat zij ten aanzien van de uiterlijke dingen in het heilige verschenen, wanneer zij in de uitbeeldende eredienst waren; en dat, indien hun innerlijk toen niet omsluitend was geweest, zij door schandelijke gedachten en boze aandoeningen niet alleen het heilige van de eredienst zouden hebben besmet, maar ook geheel en al verdelgd en wel dermate dat niets hemels en geestelijks dat in het uiterlijke werd uitgebeeld, in de hemel daaruit zou zijn doorvat.

Maar omdat onder de zonen Israëls hier degenen worden verstaan die van de geestelijke Kerk zijn, zal in het kort worden gezegd wat onder de heiliging bij dezen wordt verstaan; zij die van de geestelijke Kerk zijn, die het leven van het ware en daaruit het leven van het goede leven, worden door de Heer af gehouden van de boosheden en gehouden in het goede; het goede dat uit de Heer is, is het heilige bij hen; vandaar voor zoveel als zij van het goede uit de Heer opnemen, voor zoveel zijn zij heilig; en zij nemen voor zoveel van het goede uit de Heer op, dat wil zeggen, zij zijn voor zoveel heilig, als zij het leven van het goede leven volgens de echte waarheden van het geloof en als zij dan geloven dat al het goede dat zij dan denken en doen, uit de Heer is.

Dan worden ook de boosheden bij hen afgescheiden, zodat die in het geheel niet verschijnen, vooral die dingen die zij door overerving van de ouders hebben meegekregen, welke dingen schandelijk zijn, omdat die sinds verscheidene tijdperken terug bij de ouders achtereenvolgens zijn opgehoopt en zo in het nageslacht samengebracht; het zijn deze innerlijke dingen die bij hen die van de geestelijke Kerk zijn, worden verborgen en als het ware omsluiert, nrs. 966, 1667, 2307, 2308, 4317, 8550; vandaar komt het, dat alles van de wil dat zij vanuit overerving hebben, te gronde is gegaan; daarom wordt van de Heer bij hen een nieuwe wil gevormd in het verstandelijke deel door de waarheden van het geloof; dit is de oorzaak dat zij, wanneer zij worden wederverwekt, door de waarheden worden geleid tot het goede, en daarna, wanneer zij zijn wederverwekt, van het goede in de waarheden van het goede; daaruit blijkt hoe het nieuwe wilsdeel bij hen door de Heer wordt geschapen; dat dit is gevormd in het verstandelijk deel bij hen die van de geestelijke Kerk zijn, zie de nrs. 863, 875, 895, 927, 1023, 1043, 1044, 1555, 2256, 4328, 4493, 5113, 6125.

8807. En zij wasten hun klederen; dat dit de zuivering van de waarheden van het geloof betekent, staat vast uit wat eerder in nr. 8789 is gezegd, waar eendere woorden staan.

8808. En hij zei tot het volk: Weest bereid tot drie dagen; dat dit de voorbereiding ten volle betekent, staat vast uit wat eerder in nr. 8790 is gezegd, waar eendere woorden staan.

8809. En nadert niet tot een vrouw; dat dit de zuivering van het goede van het geloof betekent, staat hieruit vast dat de huwelijken bij de Israëlitische natie onzuiver waren, omdat hun innerlijke dingen schandelijk waren; de echtelijke liefde immers daalt neer uit het huwelijk van het goede en het ware; en daarom kunnen zij die ten aanzien van hun innerlijk niet in het goede en het ware zijn, ook niet in een zuiver huwelijk zijn en degenen die ten aanzien van hun innerlijk in het boze en het valse zijn, zoals die natie, zijn in een onzuiver huwelijk.

Vandaar komt het, dat niet naderen tot een vrouw, is zich onthouden van het onzuivere. Dat de echtelijke liefde neerdaalt uit het hemels huwelijk, dat van het goede en het ware is, zie de nrs. 2727-2759, 2803, 3132, 4434, 4835; en dat bij het volk uit Jakob niet enig echtelijke was en het daarom aan hen werd toegelaten om verscheidene echtgenoten te trouwen, nr. 3246.

Wat echter degenen betreft die van de geestelijke Kerk zijn en hier door de zonen Israëls worden uitgebeeld, ook die zijn niet in enig echtelijke voordat bij hen het ware aan het goede is ingeplant; voordat dit plaatsvindt, is er weliswaar een huwelijk, maar het is niet zuiver, want in de innerlijke dingen is tevoren niet het huwelijk van het goede en het ware.

Vandaar komt het, dat met niet naderen tot een vrouw, in de innerlijke zin wordt aangeduid, gezuiverd worden ten aanzien van het goede van het geloof; want in dit hoofdstuk wordt gehandeld over het goede waaraan nog niet het ware is ingeplant en in het volgende over de inplanting.

8810. vers 16-19. *En het was op de derde dag, bij het morgen worden en het geschiedde, stemmen en bliksemen en een zware wolk op de berg en de stem van een bazuin zeer geweldig en al het volk dat in het kamp was, sidderde. En Mozes deed het volk uit het kamp uitgaan God tegemoet en zij stelden zich in de lagere gedeelten van de berg. En de berg Sinai rookte geheel, deswege dat Jehovah op hem neerdaalde in het vuur en zijn rook klom op zoals de rook van een oven en de gehele berg beefde zeer. En de stem van de bazuin was gaande en zich zeer versterkende; Mozes sprak en God antwoordde hem in een stem.*

En het was op de derde dag, betekent aan het einde van de zuivering; bij het morgen worden, betekent de staat toen zij in het goede waren; en het geschiedde, stemmen en bliksemen, betekent de Goddelijke staat waarin de onthulling is; en een zware wolk op de berg, betekent de Goddelijke staat ten opzichte van hen die zullen gaan opnemen; en de zware stem van een bazuin, betekent de hemelse staat die rondom is; en al het volk dat in het kamp was, sidderde, betekent de heilige beving voor hen, die zullen gaan opnemen; en Mozes deed het volk uit het kamp uitgaan God tegemoet, betekent de macht van het Ware uit het Goddelijke om hen voor te bereiden, opdat zij het Goddelijke opnemen in het goede dat zij hebben; en zij stelden zich in de lagere gedeelten van de berg, betekent ver van het goede van de hemelse liefde; en de berg Sinaï die rookte geheel, betekent de verschijning van het hemels goede in het grootste duister; deswege dat Jehovah op hem neerdaalde in het vuur, betekent omdat het Goddelijke daar was in de hemelse liefde; en zijn rook klom op zoals de rook van een oven, betekent het duistere zoals het duistere vanuit begeerten; en de gehele berg beefde zeer, betekent de bewogenheid van de hemel; en de stem van de bazuin was gaande en zich zeer versterkende, betekent het algemene van de onthulling door de hemel van de engelen; Mozes sprak en God antwoordde hem in een stem, betekent door de invloeiing van het ware uit het Goddelijke waarin het Goddelijke zelf was.

8811. En het was op de derde dag; dat dit betekent aan het einde van de zuivering, staat vast uit de betekenis van de derde dag, dus het einde van de staat van de voorbereiding om op te nemen, nr. 8791, dus het einde van de zuivering.

8812. Bij het morgen worden; dat dit de staat betekent toen zij in het goede waren, staat vast uit de betekenis van de morgen, namelijk de staat van het goede van de liefde, nr. 8426. Hieruit, namelijk dat Jehovah, dat wil zeggen, de Heer, neerdaalde op de berg Sinaï op de derde dag en eveneens op de morgen van die dag, blijkt duidelijk dat dit uitbeeldend was van de een of andere Goddelijke zaak in de hemel, die niet aan iemand bekend kan worden dan alleen uit de overeenstemming van zulke dingen die in de natuurlijke wereld bestaan met die welke in de geestelijke wereld bestaan en vandaar uit de betekenis, zoals hier wat de morgen en wat de derde dag betekent.

Dat de derde dag het einde van de vorige staat is, komt omdat met drie het volle wordt aangeduid van de aanvang tot het einde, nr. 8790; en dat de morgen de staat van het goede van de liefde is, komt omdat de Zon, die in het andere leven aan de engelen en aan de algehele hemel het Licht geeft, de Heer is en het vuur daar Zijn Goddelijke Liefde, die de warmte van het leven geeft aan elk levende en het licht daar het Goddelijk Ware is dat allen verlicht die dat opnemen, geheel anders dan de zon van de wereld, waarvan het vuur een vuur is en niet de liefde en het licht daaruit licht en niet het ware; hieruit kan vaststaan hoedanig de uitwerkingen zijn van het vuur en van het licht uit de Zon van de hemel, namelijk dat uit de eerstgenoemde de warmte en het licht zonder het leven is en uit de laatstgenoemde de warmte en het licht met het leven is; deze, dus die uit de Zon van de hemel voortkomen, worden daarom geestelijk genoemd, omdat zij het leven in zich hebben en die uit de zon van de wereld zijn, worden natuurlijk genoemd en hebben dus het leven in zich niet.

Het leven dat in het levende wordt waargenomen in de warmte en uit de warmte, is niet uit de warmte van de zon van de wereld, maar het is uit de warmte van de Zon van de hemel; wanneer deze warmte in de warmte van de wereld invloeit, veroorzaakt zij die uitwerking en wordt zij in het lichaam als een elementaire warmte gevoeld, maar zij is daarin de levenswarmte die de oorsprong ontleent aan de liefde die de warmte uit de Zon van de hemel is.

Dat de oorsprong van de levenswarmte ergens anders vandaan is en dat zij in de liefde is en volgens de hoeveelheid en de hoedanigheid ervan, kan iedereen weten, indien hij slechts

daarover redelijk wil nadenken, uitgezonderd degenen die niet enig innerlijke in de mens erkennen en alle dingen aan de natuur toeschrijven.

Daar dus de warmte uit de Zon van de hemel, die de Heer is, het goede van de liefde is en het licht daaruit het ware van het geloof is, kan het vaststaan wat er wordt aangeduid met de morgen en wat met de middag, met de avond en met de nacht in het andere leven, namelijk dat het de staten zijn van het goede en het ware of van de liefde en het geloof: de morgen de staat van het goede van de liefde, de middag de staat van het ware van het geloof en de avond en de nacht het verstoken ervan zijn, dus de onwetendheid en de blindheid in geloofszaken en verder de verstarring en de koude in die dingen die van de hemelse liefde zijn.

Bovendien is het met de Zon van de hemel eender gesteld als met de zon van de wereld, namelijk dat zij onbeweeglijk is en niet door enige ronddraaiing die staten maakt, maar dat de dingen die rondom zijn die maken, zoals de aarde rondom de zon en tegelijk rondom zijn as draait; vandaar de schijnbaarheden alsof die veranderingen uit de zon ontstonden, terwijl zij toch niet uit de zon maar uit het gebied rondom haar zijn; dus eveneens zo in de hemel; de veranderingen van staat daar, waarmee, de morgen, de middag, de avond en de nacht overeenstemmen, ontstaan niet uit de Zon daar, want de Zon zendt steeds warmte en licht uit, dat wil zeggen, het goede dat van de liefde is en het ware dat van het geloof is, maar die veranderingen ontstaan bij hen die opnemen, namelijk bij de engelen en de geesten, die door vastgestelde wisselingen volgens het leven, nu eens in de morgen zijn, dat wil zeggen in het goede van de liefde, dan weer in de middag, dat wil zeggen in het ware van het geloof, dan weer in de avond en de nacht, dat wil zeggen, in de schaduw en de verstarring ten aanzien daarvan.

Dat het hiermee eender is gesteld in de wereld zoals in de hemel, met dit verschil dat het in de wereld staten van tijden zijn die zo op elkaar volgen en in de hemel staten van het leven zijn, met als oorzaak dat alle dingen die in de wereld zijn, geschapen zijn naar het beeld van de dingen die in de hemel zijn, want de natuurlijke dingen ontstaan uit geestelijke dingen, zoals de uitwerkingen uit haar oorzaken; daarvandaan komt de overeenstemming van alle dingen in de wereld met die welke in de hemel zijn en vandaar is de algehele natuur het uitbeeldende theater van het rijk van de Heer, nrs. 3483, 4939, 8211.

8813. En het geschiedde, stemmen en bliksemen; dat dit de Goddelijke staat betekent waarin de onthulling is, staat vast uit de betekenis van de stemmen, die het ratelen van de donderslagen zijn, te weten de Goddelijke Waarheden; en uit de betekenis van de bliksemen, te weten de roodachtige schittering en de glans die de waarheden hebben ten gevolge van het vlamme van het licht, dat uit de Zon van de hemel is.

Vandaar komt het dat met de stemmen en de bliksemen de Goddelijke staat wordt aangeduid waarin de onthulling, een Goddelijke staat waardoor zulke dingen uit de hemel neerdalen en een onthulling omdat de stemmen en de bliksemen Goddelijke waarheden zijn, nr. 7573; en dat de bliksemen de glansen daaruit zijn die het innerlijk gezicht van de mens treffen en degenen licht geven die in het ware vanuit het goede zijn en degenen terneerslaan die in het valse vanuit het boze zijn, staat vast uit de plaatsen in het Woord waar de bliksemen worden genoemd, zoals bij David: *‘De wolken dropen wateren, de ethers gaven stem en Uw pijlen gingen, de stem Uws donders was in het wereldrond, de bliksemen verlichtten het wereldrond, de aarde schudde en beefde’*, (Psalm 77:18,19); daar staat de stem van de donder voor het Goddelijk Ware, nr. 7573, de bliksemen voor de glans ervan en het wereldrond voor de Kerk; vandaar staat de bliksemen verlichtten het wereldrond, voor de verlichting van de Kerk door het Goddelijk Ware.

Eender bij dezelfde: *‘Zijn bliksemen zullen het wereldrond verlichten, de aarde zal zien en vrezes; de bergen zullen zoals was smelten voor Jehovah’*, (Psalm 97:4,5).

Bij dezelfde: *‘Wat Jehovah wil, doet Hij in de hemelen en op aarde, in de zeeën en in alle afgronden, Hij die de dampen doet opklimmen van het uiterste der aarde, Hij maakt bliksemen voor de regen’*, (Psalm 135:6,7; Jeremia 10:13; 51:16); bliksem voor de regen, staat voor de glans van het uit de hemel neerdalende ware.

Bij Johannes: *‘Er geschiedden bliksemen, stemmen en donderslagen’*, (Openbaring 11:19; 16:18); stemmen, bliksemen en donderslagen, staan voor de Goddelijke waarheden die de goeden verlichten en de bozen verschrikken.

Bij Ezechiël: *‘Het aanzien van de levende wezens, die cherubim waren, was zoals brandende kolen van het vuur, naar het aanzien van fakkels en rondgaande tussen de levende wezens, dus dat het vuur glans had en van het vuur een bliksem uitgaande; en de levende wezens liepen rond en keerden weer volgens het aanzien van de bliksem’*, (Ezechiël 1:13,14).

Daar staat het vuur voor het goede van de liefde en de van het vuur uitgaande bliksem voor het Goddelijk Ware daaruit; daar wordt met de cherubim de Goddelijke Voorzienigheid van de Heer beschreven, dus het Goddelijk Ware dat voortgaat uit het Goddelijk Goede van de Heer.

Bij Daniël: *‘Ziet, er was één met linnen bekleed, wiens lenden waren omgord met goud van Ufaz en zijn lichaam was zoals tarsisch, zijn aangezicht zoals het aanzien van de bliksem en zijn ogen zoals fakkels van vuur’*, (Daniël 10:5,6); het aangezicht zoals het aanzien van de bliksem, voor de liefde van het ware, want het ware dat vanuit de liefde is, draagt het vlamme uit het vuur met zich, dat de bliksem is.

Bij Zacharia: *‘Jehovah zal over hen verschijnen en Zijn pijl zal uitgaan zoals een bliksem en de Heer Jehovih zal met de bazuin schallen en Hij zal voortgaan in de stormen van het zuiden’*, (Zacharia 9:14); de pijl die zal uitgaan zoals een bliksem, staat voor het Goddelijk Ware dat doel treft en doordringt; dat de pijl het ware van de leer is, zie de nrs. 2686, 2709; dus is de pijl uit Jehovah het Goddelijk Ware.

Bij Nahum: *‘De glans van het zwaard, de bliksem van de spies en de veelheid van de doorboorden’*, (Nahum 3:3); bij Mozes: *‘Ik zal de bliksem van Mijn zwaard wetten’*, (Deuteronomium 32:41), voor het doordringen van het Goddelijk Ware bij de bozen; het zwaard staat voor het strijdende ware, nrs. 2799, 8294; en de bliksem staat voor de glans ervan die het verstandelijke treft en dit berooft van het vermogen van het zien van het ware; eender bij (Ezechiël 21:20,33).

Hieruit blijkt ook, dat onder de bliksem het Goddelijk Ware wordt verstaan, bij (Mattheüs 28:3; Lukas 17:24).

8814. En een zware wolk op de berg; dat dit de Goddelijke staat betekent ten opzichte van hen die zullen gaan opnemen, staat vast uit de betekenis van de wolk, dus het ware dat is aangepast aan hen die zullen gaan opnemen, dus het Woord in de letter, nrs. 8443, 8781; hier het Goddelijk Ware aangepast aan het volk uit Jakob en omdat dit grote duisternis was ten aanzien van de Goddelijke Waarheden, wordt daarom gezegd een zware wolk en boven de dichtheid van de wolk, vers 9; en beneden, de rook van vuur zoals de rook van een oven, vers 18; in welke grote duisternis zij waren, kan vaststaan uit wat eerder over die natie in nr. 8788 is vermeld; en eveneens hieruit, dat aan hen niet de waarheden werden onthuld die van de innerlijke mens zijn, maar alleen die welke van de uiterlijke mens zijn, want de innerlijke dingen vatten zij niet en wilden die ook niet vatten, omdat die tegen hun liefden indruisten; die bestonden daarin dat zij de hoogsten van allen in de wereld zouden zijn en ook de meest welgestelden van allen en dat alle natiën elders zoals van geen waarde zouden zijn in vergelijking tot hen; waar deze liefden zijn, daar kunnen de hemelse liefden niet worden opgenomen, want deze worden door die wereldse liefden uitgeblust en verstikt.

Dit is de oorzaak dat Jehovah, dat wil zeggen, de Heer hun verscheen in een dichte en zware wolk, eender zoals het gesteld is in het andere leven; zij die in het valse vanuit het boze zijn,

zijn omringd door een dichte en zwarte wolk volgens de hoedanigheid en de hoeveelheid van de valsheden; dit verschijnt daar dan eenieder voor ogen, terwijl toch de Zon daar aanhoudend blinkt.

Hierover zie men wat eerder is gezegd in de nrs. 6832, 8137, 8138.

In het algemeen verschijnt het Goddelijke in het andere leven aan eenieder volgens de hoedanigheid van zijn geloof en liefde.

8815. En de zware stem van een bazuin; dat dit de hemelse staat betekent die rondom is, staat vast uit de betekenis van de stem of de klank van de bazuin, te weten het ware van het hemels goede; de stem is het ware en de bazuin is het hemels goede, nr. 8802; dat het de hemelse staat is die rondom was, komt omdat het Goddelijke in de hemel in het midden of het binnenste is, dat wil zeggen, in het hoogste daar; maar de hemel is ten opzichte van de engelen rondom of buiten, dat wil zeggen, beneden, wat dat wat rondom is, is ook buiten en dat wat buiten is, is ook beneden.

Het Goddelijk ware zelf in de hemel wordt aangeduid met de stemmen en de bliksemen, het aan het Goddelijke toegevoegde hemels ware of dat van de engelen dat beneden of rondom is, wordt aangeduid met de stem van de bazuin; eender bij Zacharia: *'Jehovah zal over hen verschijnen en Zijn pijl zal zoals de bliksem uitgaan en de Heer Jehovih zal met de bazuin schallen en Hij zal voortgaan in de stormen van het zuiden'*, (Zacharia 9:14).

Bij David: *'God klom op met geschal, Jehovah met de stem van de bazuin'*, (Psalm 47:6); het geschal staat voor het ware van het geestelijk goede, de stem van de bazuin voor het ware van het hemels goede.

Het Goddelijk Ware dat door de hemel heengaat, wordt ook verstaan *onder 'de bazuinen waarmee de engelen schalden'*, (Openbaring 8:2,6-8,12,13; 9:14); het Goddelijk ware uit de hemel werd ook uitgebeeld door de zeven bazuinen waarmee de zeven priesters schalden voor de ark of voor Jehovah, toen de muren van de stad Jericho vielen, (Jozua 6) en ook *'door de bazuinen waarmee de driehonderd mannen die met Gideon waren, geschal maakten rondom het kamp van Midian, Amalek en de zonen van het oosten'*, (Richteren 7); de oorzaak dat de bazuinen die uitwerking hadden, was dat zij het Goddelijk Ware door de hemelen uitbeeldden, dat zodanig is, dat het de goeden vervolmaakt, maar de bozen vernietigt; dat het de goeden vervolmaakt, komt omdat dezen het Goddelijk Goede opnemen, dat in het ware is, maar dat het de bozen vernietigt, komt omdat dezen het Goddelijk Goede niet opnemen dat daarin is; de muren van Jericho betekenden de valsheden die de boosheden verdedigden; en Midian, Amalek en de zonen van het oosten, waar rondom het kamp de driehonderd mannen van Gideon met de bazuinen schalden, betekenden degenen die in boosheden en daaruit in valsheden waren.

8816. En al het volk dat in het kamp was, sidderde; dat dit de heilige beving betekent voor hen die zullen gaan opnemen, staat vast uit de betekenis van sidderen, namelijk de heilige beving; en uit de betekenis van het volk dat in het kamp was, namelijk zij die het Goddelijk ware gaan opnemen.

In het Woord wordt hier en daar gezegd, dat wanneer Jehovah neerdaalt, de aarde beeft en de bergen vervloeien, zoals in (Psalm 77:18,19; 97:4,5; 104:32) en elders en daarmee wordt de bewogenheid aangeduid van allen bij de tegenwoordigheid van het Goddelijke, want het Goddelijke is zodanig dat niemand het kan uithouden indien het niet in een bepaalde wolk is en zo aangepast aan de opneming; het is immers zoals het vuur dat in de zon is, dat, indien het zo maar op iemand zou vallen, hem in één ogenblik zou verteren; maar de opneming gedraagt zich volgens het goede bij eenieder; zij die in het goede zijn, beven weliswaar bij de tegenwoordigheid van het Goddelijke, maar het is een heilige beving, die aan de opneming voorafgaat; maar zij die in het boze zijn, zijn bij de tegenwoordigheid van het Goddelijke in

verschrikking en vluchten daarom weg; en dan worden hun valsheden omwikkeld als met een donkerzwarte wolk en worden verborgen..

Deze dingen worden aangeduid met de holen van de rotsen, waarin zij zich dan begeven; hieruit kan vaststaan wat daarmee wordt aangeduid, dat al het volk dat in het kamp was, sidderde.

8817. En Mozes deed het volk uit het kamp uitgaan God tegemoet; dat dit betekent de macht van het ware uit het Goddelijke om hen voor te bereiden opdat zij het Goddelijke opnemen, staat vast uit de betekenis van het volk doen uitgaan God tegemoet, dus de macht om hen voor te bereiden opdat zij het Goddelijke opnemen, want in wat volgt wordt gehandeld over de op de berg Sinaï verkondigde Wet, die het Goddelijke is dat zij zullen gaan opnemen, want de Wet is het Goddelijk ware uit het Goddelijk Goede; vandaar komt het, dat doe uitgaan tegemoet, de macht is van het voorbereiden tot de opneming, door het Ware uit het Goddelijke, dat door Mozes wordt uitgebeeld, nrs. 8760, 8787, 8805.

8818. En zij stelden zich in de lagere gedeelten van de berg; dat dit betekent ver van het goede van de hemelse liefde, staat vast uit de betekenis van de berg Sinaï, namelijk de hemel en zo het met het Goddelijk Ware verenigde Goede daar, nr. 8805; en uit de betekenis van zich stellen in de lagere gedeelten ervan, dus ver of verwijderd daarvan. Hier wordt in de innerlijk historische zin de Israëlitische natie verstaan en dat deze zonder het goede van de hemelse liefde was, nrs. 8788, 8806; en vandaar dat zij ver daarvan af was, waarom ook verderop wordt gezegd dat Mozes het volk en ook de priesters bezwoer de grenzen niet te doorbreken en de berg aan te raken en zo te sterven, vers 21,22,24,25. In de innerlijke zin echter, waarin gehandeld wordt over hen die van de geestelijke Kerk zijn, wordt daarmee aangeduid dat zij zich stelden in de lagere gedeelten van de berg, aangeduid, dat het niet was geoorloofd uit zelfvertrouwen tot een hogere hemel op te klimmen en dat zij, indien zij opklommen, zouden sterven, zie ten aanzien van deze zaak de nrs. 8794, 8797.

8819. En de berg Sinaï die rookte geheel, dat dit de verschijning betekent van het hemels goede in het diepste duister, staat vast uit de betekenis van de berg Sinaï, dus het hemels goede, nr. 8818; en uit de betekenis van roken, dus de verschijning in het duister; onder het duister wordt het duistere van het geloof verstaan, zodanig als degenen hebben die van de geestelijke Kerk zijn ten opzichte van hen die van de hemelse Kerk zijn, nrs. 2708, 2715, 2718, 2831, 2935, 2937, 3241, 3833, 6289.

Onder het diepste duister, dat wordt aangeduid met, dat de berg Sinaï geheel rookte en daarmee dat vlak daarna wordt gezegd dat zijn rook opklom, zoals de rook van een oven, wordt dat duistere verstaan waarin de Israëlitische natie was, voor welke de verschijning plaatsvond; want Jehovah of de Heer verschijnt aan eenieder volgens zijn hoedanigheid, nrs. 8788, 8814; dus zoals de liefde en zoals het licht van het ware aan hen die in het goede zijn, maar zoals een vijand en een wreker aan hen die in het boze zijn.

Dat Hij zodanig verscheen aan het Israëlitische volk, staat ook elders bij Mozes vast: *‘Het aanzien van de heerlijkheid van Jehovah was een verterend vuur op het hoofd van de berg, voor de ogen van de zonen Israëls’*, (Exodus 24:16,17).

Bij dezelfde: *‘Gijlieden naderde en stond onder de berg, toen de berg brandende was van vuur tot aan het hart van de hemel, duisternis en wolk en donkerheid; en Jehovah sprak tot u uit het midden van het vuur’*, (Deuteronomium 4:11,12; 5:19); en bij dezelfde:

‘Het geschiedde toen gij de stem had gehoord uit het midden van de duisternis en de berg brandende was van vuur en gij naderde tot Mij en zei: Waarom zouden wij sterven, omdat dit grote vuur ons zal verteren; indien wij voortvoeren de stem van Jehovah, onze God, langer te horen, zo zullen wij sterven’, (Deuteronomium 523-25).

Dat het hiermee zo is gesteld, komt omdat eenieder niet anders kan zien dan vanuit zulke dingen die in hemzelf zijn, zoals degene die in haat is, Hem ziet vanuit de haat; die in de onbarmhartigheid is, Hem ziet in de onbarmhartigheid; en omgekeerd, zij die in de naastenliefde zijn en de barmhartigheid, Hem daaruit zien en dus daarin.

Het is hiermee zo gesteld als met de lichtstralen, wanneer die in lelijke vormen vallen, in lelijke kleuren worden verkeerd, maar wanneer zij in mooie kleuren vallen, dan in schone vormen worden verkeerd.

Dat de rook het duistere van het ware is en eveneens het donkere dat van het valse is, staat vast bij (Jesaja 9:17,18; 34:9,10; Joël 3:3,4; bij Hosea 13:1,3; Openbaring 9:17,18; 18:2,18; 19:3).

8820. Deswege dat Jehovah op hem neerdaalde in het vuur; dat dit betekent omdat het Goddelijke daar was in de hemelse liefde staat vast uit de betekenis van het vuur waarin Jehovah was, namelijk de Goddelijk hemelse liefde; dat het vuur de liefde is, zie de nrs. 934, 4906, 5071, 5215, 6314, 6832, 6834, 6849, hier de Goddelijke hemelse liefde, dat wil zeggen, de Goddelijke Liefde zodanig als zij in de hemel is waar de hemelse engelen zijn.

8821. En zijn rook klom op zoals de rook van een oven; dat dit het duistere betekent zoals het duistere vanuit begeerten, staat vast uit de betekenis van de rook, dus het duistere, nr. 8819; en uit de betekenis van de oven, namelijk de begeerte, nr. 7519; waarom de Heer, toen Hij in de hemelse liefde was, zo aan de zonen Israëls verscheen, zie de nrs. 8819, 1861, 6832.

8822. En de gehele berg beefde zeer; dat dit de bewogenheid van de hemel betekent, staat vast uit de betekenis van beven, dus de bewogenheid; en uit de betekenis van de berg Sinai, namelijk de hemel, nr. 8805; dat er bij de tegenwoordigheid van het Goddelijke bewogenheid is, zie nr. 8816.

8823. En de stem van de bazuin was gaande en zich zeer versterkende; dat dit het algemene van de onthulling door de engelenhemel betekent, staat vast uit de betekenis van de stem van de bazuin, namelijk het met het Goddelijke verbonden hemels of ware ofwel het ware van de engelen, nr. 8815; dus het algemene van de onthulling, want het Goddelijk Ware is de onthulling en dat wat door middel van de hemel wordt gemanifesteerd, is het algemene ten opzichte van het Goddelijk Ware zelf in de hemel; het is immers buiten of rondom, nr. 8815 en dat wat rondom en buiten is, is het algemene ten opzichte van dat wat in het midden of wat binnen is; en uit de betekenis van gaan en zich versterken, dus de aanwassing ervan; want het is daarmee gesteld zoals met het geluid dat in de hoogte is, waar de zuiverder atmosfeer is, welk geluid zacht is, maar wanneer het neerdaalt naar de lagere gebieden, waar de atmosfeer grover is, wordt het groter en klinkt luider; dus het Goddelijk Ware en het Goddelijk Goede; deze zijn in de hoogste gebieden vredig en geheel en al zonder enige verstoring; maar wanneer zij neervloeien naar de lagere gebieden, worden zij bij graden onvredig en tenslotte daverend.

Deze dingen worden zo beschreven door de Heer aan Elia toen hij in Horeb was in het eerste boek Koningen: *‘Ga uit en sta op de berg vóór Jehovah; zie, Jehovah was voorbijgaande; aldus dat er een grote en sterke wind was, scheurende de bergen en brekende de rotsen vóór Jehovah; niet was in de wind Jehovah; daarop, na de wind een aardbeving; niet evenwel in de aardbeving was Jehovah; na de aardbeving een vuur; niet in het vuur was Jehovah; eindelijk na het vuur een stem der stilte, teer’*, (1 Koningen 19:11,12).

8824. Mozes sprak en God antwoordde hem in een stem; dat dit betekent door de invloeiing van het ware uit het Goddelijke, waarin het Goddelijke Zelf was, stata vast uit de uitbeelding

van Mozes, dus het ware uit het Goddelijke, nrs. 8760, 8787, 8805; uit de betekenis van spreken, dus de invloeiing, nrs. 5797, 7270, 8128; en uit de betekenis van antwoorden in een stem, dus het Goddelijk ware in Zich.

De oorzaak dat die dingen worden aangeduid, is dat de Goddelijke antwoorden de waarheden zijn waarin het Goddelijke is.

8825. vers 20-25. *En Jehovah daalde neer op de berg Sinai tot het hoofd van de berg en Jehovah riep Mozes tot het hoofd van de berg en Mozes klom op. En Jehovah zei tot Mozes: Daal neer, bezweer het volk dat zij niet bij geval doorbreken tot Jehovah om te zien en veel ervan valt. En ook de priesters die tot Jehovah naderen, zullen zich heiligen, opdat niet bij geval Jehovah een breuk in hen zal maken. En Mozes zei tot Jehovah: Het volk kan niet tot de berg Sinai opklimmen, omdat Gij in ons betuigd hebt, al zeggende: Stel grenzen aan de berg en heilig het. En Jehovah zei tot hem: Ga heen, daal neer en klim op, gij en Aharon met u en laten de priesters en het volk niet doorbreken om op te klimmen tot Jehovah, opdat Hij niet bij geval een breuk in hen zal maken. En Mozes daalde neer tot het volk en hij zei het tot hen.*

En Jehovah daalde neer op de berg Sinai, betekent de tegenwoordigheid van de Heer in de hemel; tot het hoofd van de berg, betekent in het binnenste; en Jehovah riep Mozes tot het hoofd van de berg en Mozes klom op, betekent de verbinding van het Ware uit het Goddelijke daar; en Jehovah zei tot Mozes, betekent de vermaning uit het Goddelijke; daal neer, bezweer het volk dat zij niet bij geval doorbreken tot Jehovah om te zien, betekent opdat niet zij die van de geestelijke Kerk zijn, begeren naar de hemel waar het Goddelijk hemelse is; en veel ervan valt, betekent dat zij zo zouden vergaan; en ook de priesters die tot Jehovah naderen, zullen zich heiligen, betekent degenen die in het geestelijk goede zijn, waarin het Goddelijke is, dat zij moeten worden beschermt; opdat niet bij geval Jehovah een breuk in hen make, betekent vandaar gescheiden worden van het goede.

En Mozes zei tot Jehovah, betekent het denken van het ware uit het Goddelijke; het volk kan niet tot de berg Sinai opklimmen, betekent dat zij zich niet tot het hemels rijk kunnen verheffen; omdat Gij in ons betuigd hebt, betekent omdat het door het Goddelijke was gewaarborgd; al zeggende: Stel grenzen aan de berg, betekent dat daardoor de geestelijke sfeer van het goede beneden ophoudt; en heilig het, betekent dat zij zo van het Goddelijke worden afgehouden; en Jehovah zei tot hem, betekent niettemin de waarschuwing; ga heen, daal neer, betekent de invloeiing; en klim op, gij en Aharon, betekent de verbinding met het innerlijke en het uiterlijk Ware uit het Goddelijke; en laten de priesters en het volk niet doorbreken om op te klimmen tot Jehovah, betekent opdat niet degenen die in het geestelijk goede en ware zijn, begeren naar de hemelse hemel; opdat hij niet bij geval een breuk in hen make, betekent gescheiden worden van het ware en het goede; en Mozes daalde neer, betekent de invloeiing van het Goddelijke door het Ware uit het Goddelijke; en hij zei tot hen, betekent zo de waarschuwing.

8826. En Jehovah daalde neer op de berg Sinai; dat dit de tegenwoordigheid van de Heer in de hemel betekent, staat vast uit de betekenis van de berg Sinai, dus de hemel nr. 8805; vandaar tot die berg neerdalen, is de tegenwoordigheid daar; dat het de tegenwoordigheid van de Heer is, komt omdat Jehovah in het Woord de Heer is.

8827. Tot het hoofd van de berg; dat dit betekent in het binnenste, namelijk in de binnenste hemel, staat vast uit de betekenis van de berg, dus de hemel, nr. 8826; dat het hoofd van de berg de binnenste hemel is, komt omdat het hoofd van de berg het hoogste daar is en het hoogste betekent het binnenste, nrs. 1735, 2148, 4210, 4599, 8153.

Er zijn drie hemelen, namelijk de laagste, die de eerste wordt genoemd, de middelste, die de tweede wordt genoemd en de binnenste die de derde wordt genoemd; in deze hemel is het Goddelijke meer dan in de beide lagere, want daar zijn zij onder de rechtstreekse blik van de Heer, aangezien zij die daar zijn, in de liefde tot de Heer zijn en vandaar meer dan de overigen in de vrede en in de onschuld; de engelen die daar zijn, worden hemelse engelen genoemd en de engelen in de tweede hemel worden geestelijke engelen genoemd; vandaar wordt het Goddelijke in die hemel het Goddelijk hemelse genoemd en het Goddelijke in deze het Goddelijk geestelijke.

Hieruit kan vaststaan wat het betekent dat Jehovah neerdaalde op het hoofd van de berg.

8828. En Jehovah riep Mozes tot het hoofd van de berg en Mozes klom op; dat dit de verbinding van het Ware uit het Goddelijke daar betekent, staat vast uit wat eerder in de nrs. 8760, 8761 is ontvouwd, waar eendere dingen staan; hier wordt de verbinding met het Goddelijk hemelse aangeduid, dat wil zeggen, met het Goddelijke van de binnenste hemel.

8829. En Jehovah zei tot Mozes; dat dit de vermaning uit het Goddelijke betekent, staat vast uit de betekenis van zeggen, namelijk dat het de dingen insluit die volgen, dus die van de vermaning, dat zij niet de grenzen zouden doorbreken waarmee de berg rondom was afgezet.

8830. Daal neer, bezweer het volk dat zij niet bijgeval doorbreken tot Jehovah om te zien; dat dit betekent opdat niet zij die van de geestelijke Kerk zijn, begeren naar de hemel waar het hemelse is, staat vast uit de betekenis van bezweren, dus het vermanen; uit de uitbeelding van de zonen Israëls, die hier het volk zijn, namelijk zij die van de geestelijke Kerk zijn, waarover meermalen eerder; uit de betekenis van doorbreken, namelijk de grenzen, dus begeren naar een hogere hemel; en uit de betekenis van om Jehovah te zien, dus het Goddelijke te doorvatten; onder Jehovah immers op het hoofd van de berg, wordt het Goddelijke in de binnenste hemel verstaan, die de hemelse hemel wordt genoemd, nr. 8827; en onder zien wordt de doorvatting verstaan, nrs. 2150, 3764, 4567, 4723, 5400.

8831. En veel ervan valt; dat dit betekent dat zij zo zouden vergaan, staat zonder ontvouwing vast.

8832. En ook de priesters die tot Jehovah naderen, zullen zich heiligen; dat dit betekent hen die in het geestelijk goede zijn, waarin het Goddelijke is, dat zij moeten worden beschut, staat vast uit de betekenis van de priesters, namelijk het goede, nrs. 1728, 2015, 6148; hier het geestelijk goede, omdat door de zonen Israëls van wie zij de priesters waren, degenen worden uitgebeeld die van de geestelijke Kerk zijn, dus die in het goede door het ware en in het ware vanuit het goede zijn, nrs. 7957, 8234; uit de betekenis van naderen tot Jehovah, wanneer het wordt gezegd van de priesters door wie het goede wordt aangeduid, dus waarin het Goddelijke is; en uit de betekenis van heiligen, dus beschut worden ten aanzien van de innerlijke dingen, nrs. 8788, 8806.

8833. Opdat niet bijgeval Jehovah een breuk in hen make; dat dit gescheiden worden van het goede betekent, staat vast uit de betekenis van een breuk maken, dus het ware dat gescheiden wordt van het goede, nr. 4926, hier gescheiden worden van het goede, omdat het wordt gezegd van de priesters met wie het goede wordt aangeduid, nr. 8832.

8834. En Mozes zei tot Jehovah; dat dit het denken van het ware uit het Goddelijke betekent, staat vast uit de betekenis van zeggen, wanneer het is vanuit het Ware uit het Goddelijke, dat door Mozes wordt uitgebeeld, dus het denken, zoals in de nrs. 3395, 7107, 7244, 7937; er

wordt gezegd het denken van het ware uit het Goddelijke en er wordt verstaan het denken bij hem die het Ware uit het Goddelijke uitbeeldt.

De oorzaak dat dit zo is wordt gezegd, is ook deze, dat het ware bij de mens denkt en de mens bij wie dat denken plaats vindt, door het ware denkt, want de Heer vloeit door het goede in het ware in en geeft zo de mens het leven; dit leven verschijnt in de mens zoals van hemzelf, maar het is van de Heer in het ware uit het goede bij hem.

Omdat dit zo is, spreken de engelen op die wijze, want zij kennen het denken toe aan het ware uit het goede, los van de persoon en zo doorvatten zij tegelijk vanwaar het denken van het ware is; hieruit blijkt, hoedanig de spraak van de engelen is en dat die spraak de spraak van de wijsheid is.

8835. Het volk kan niet tot de berg Sinaï opklimmen; dat dit betekent dat zij zich niet tot het hemelse rijk kunnen verheffen, staat vast uit de betekenis van het volk of de zonen Israëls, dus zij die uit het geestelijk rijk zijn; uit de betekenis van opklimmen, dus verheffen; en uit de betekenis van de berg Sinaï, dus het hemelse rijk, nr. 8827.

Hoe het hiermee is gesteld, zie de nrs. 8794, 8797.

8836. Omdat Gij in ons betuigd hebt; dat dit betekent omdat het door het Goddelijke was gewaarborgd, staat zonder ontvouwing vast.

8837. Al zeggende: Stel grenzen aan de berg; dat dit betekent dat daardoor de geestelijke sfeer van het goede beneden ophoudt, staat vast uit de betekenis van grenzen stellen aan de berg, dus de uitbreiding tot de hemel niet verder dan tot de geestelijke sferen van het goede, nrs. 8794-8797.

8838. En heilig het; dat dit betekent dat zij zo van het Goddelijke worden afgehouden, staat vast uit de betekenis van heiligen, namelijk de innerlijke dingen omsluieren, zodat de uiterlijke dingen in het heilige verschijnen, nrs. 8788, 8806; dus ook afgehouden worden van het Goddelijke, opdat zij niet worden gekwetst, want indien zij niet werden omsluiert, zou het Goddelijke doordringen en vernietigen; de tegenwoordigheid van het Goddelijke is immers zoals een verterend vuur voor hen die niet omsluiert zijn; vandaar komt het dat ook de engelen met een wolk zijn omsluiert, nr. 6849; hieruit kan vaststaan, wat er wordt verstaan onder omsluiert worden.

Dat dit wordt aangeduid door geheiligd worden, komt omdat zij wanneer zij zijn omsluiert, in het heilige verschijnen, want dan kan het Goddelijke invloeden en een staat van het goede en een vorm van het ware brengen, wat zonder omsluiting niet kan plaatsvinden.

8839. En Jehovah zei tot hem; dat dit betekent niettemin een waarschuwing, staat vast uit de betekenis van zeggen, wanneer het door Jehovah tot Mozes plaatsvindt, dat hij het volk zou bezweren niet door te breken om te zien, dus de waarschuwing; dat het de waarschuwing niettemin is, komt omdat door Mozes was gezegd dat zij over deze zaak waren vermaand en dat het was gewaarborgd, dat zij dit niet zouden doen.

8840. Ga heen en daal neer; dat dit de invloeiing betekent, staat vast uit de betekenis van gaan en neerdalen tot het volk en waarschuwen, wanneer dit plaatsvindt uit het Goddelijke door het Ware uit het Goddelijke, dat door Mozes wordt uitgebeeld, dus de invloeiing, namelijk van het Goddelijke door het Ware uit het Goddelijke.

8841. En klim op, gij en Aharon; dat dit de verbinding betekent met het innerlijke en het uiterlijk ware uit het Goddelijke, staat vast uit de betekenis van opklimmen, namelijk tot

Jehovah, dus de verbinding, nr. 8760; en uit de uitbeelding van Mozes en Aharon, dus het innerlijk en het uiterlijk Ware uit het Goddelijke: Mozes het innerlijke en Aharon het uiterlijke, nrs. 7089, 7382.

8842. En laten de priesters en het volk niet doorbreken om op te klimmen tot Jehovah; dat dit betekent opdat niet zij die in het geestelijk goede en ware zijn, begeren naar de hemelse hemel, staat vast uit wat eerder in de nrs. 8830, 8832 is gezegd, waar eendere woorden staan.

8843. Opdat Hij niet bijgeval een breuk in hen make; dit betekent gescheiden worden van het ware en het goede, nr. 8833, hier eveneens van het ware, omdat het ook wordt gezegd van het volk.

8844. En Mozes daalde neer tot het volk; dit betekent de invloeiing van het Goddelijke door het Ware uit het Goddelijke, zoals in nr. 8840.

8845. En hij zei tot hen; dit betekent zo de waarschuwing, nr. 8839.

Vervolg over de geesten en de inwoners van de planeet jupiter.

8846. Er zijn ook geesten onder die van Jupiter, die zijn schoorsteenvegers noemen, omdat zij in een kleding verschijnen die aan hen gelijk is en eveneens naar het aangezicht; zij zijn onder hen die de mensen van hun aardbol berispen en daarna onderrichten, nrs. 7801-7812; waarop die geesten in de Grootste Mens betrekking hebben en hoedanig zij zijn, kan men zien uit de beschrijving van hen in nr. 5056; en het is geoorloofd een kopie ervan hier over te nemen.

8847. Een zekere geest van een andere aardbol was bij mij – hij was van de planeet Jupiter – deze verzocht met aandring dat ik voor hem mijn tussenkomst zou verlenen opdat hij in de hemel zou kunnen komen; hij zei dat hij niet wist dat hij het boze had gedaan, alleen dat hij de inwoners van die aarde had berispt; hij voegde daaraan toe dat hij hen na de berisping had onderricht; hij draaide zich naar mijn linkerzijde onder de elleboog en sprak met een als het ware gespleten stem; hij kon ook tot ontferming bewegen.

Maar ik kon niets anders antwoorden dan dat ik niets van hulp kon verlenen en dat dit enig en alleen van de Heer is; ook niet tussenkomst verlenen, omdat ik niet weet of het al dan niet nuttig is; maar dat hij kon hopen indien hij het waardig was.

Toen werd hij teruggebracht onder de rechtschappen geesten die van zijn aardbol waren; maar dezen zeiden, dat hij niet met hen samen kon zijn, omdat hij niet zodanig was; maar omdat hij uit intens verlangen daarop aandrong om in de hemel te worden binnengelaten, werd hij in een gezelschap van rechtschappen geesten van deze aarde gezonden; maar ook dezen zeiden dat hij niet met hen kon zijn.

Hij had ook een zwarte kleur in het licht van de hemel; hijzelf echter zei dat hij niet van een zwarte maar van een murrhinische kleur [fluoriet] was.

Er werd mij gezegd dat diegenen zodanig in de aanvang zijn, die daarna worden opgenomen onder hen die het gebied van de zaadblaasjes samenstellen; in die blaasjes immers wordt het zaad verzameld en omkleed met een overeenkomende materie die geschikt is om het

daarvoor te bewaren dat het verstrooid wordt en die kan worden afgelegd in de hals van de baarmoeder, opdat op die wijze dat wat van binnen bewaard lift, van dienst is voor de ontvangenis, dat wil zeggen, voor de bezwangering van het ei; vandaar heeft eveneens die zaadsubstantie het streven en als het ware het brandende verlangen om zich los te maken en het zaad te verlaten opdat dit zijn nut kan betrachten.

Iets dergelijks verscheen ook bij die geest; hij kwam nog eens tot mij, maar armoedig gekleed en hij zei opnieuw dat hij blaakte om in de hemel te komen en dat hij nu inzag dat hij zodanig was; maar het werd gegeven hem te zeggen, dat dit wellicht een aanwijzing was dat hij binnenkort zou worden opgenomen.

Het werd hem toen door de engelen gezegd dat hij zijn kleed zou afwerpen; hij wierp dat toen zo snel af uit verlangen, dat er nauwelijks iets sneller kon worden gedaan.

Daardoor werd uitgebeeld hoedanig de verlangens zijn van hen die in het gebied zijn waarmee de zaadblaasjes overeenstemmen.

8848. Er werd gezegd dat zulke geesten wanneer zij tot de hemel zijn voorbereid, van hun klederen worden ontdaan en aangedaan met glanzende nieuwe en engelen worden; dezen worden vergeleken met de rupsjes die, nadat zij de gering staat hebben doorgemaakt, worden veranderd in poppen en daarna in vlinders, waaraan dan een ander gewaad wordt gegeven en eveneens vleugels met een hemelsblauwe, gele, zilveren of gouden kleur en dan de vrijheid om in de lucht als in hun hemel te vliegen en om huwelijken te vieren en om eieren te leggen en zo zorg te dragen voor de voortplanting van hun soort; en dan worden hun tevens zoete en liefelijke spijsen toegewezen uit de sappen en geuren van verschillende bloemen.

8849. Er kwam ook een zeker iemand van de geesten van die aardbol tot mij en zei dat hij de enige Heer zocht en verlangde in de hemel te komen, maar dat hij het niet kon, omdat hij in het leven van het lichaam boosheden had begaan.

Er werd gevraagd wat voor boosheid het was; hij zei dat hij van een genoot iets had afgenomen dat van luttele waarde was, waarvan hij meende dat de ander het hem later zou hebben gegeven en dat dit zijn geweten bezwaarde.

Daaruit bleek, hoedanig leven zij op die aarde leven en dat het hen benauwt indien zij de ander het boze doen, ook al is het nog zo licht; want die gedachte had hij van die aarde met zich meegedragen.

8850. Mij werd een kaal hoofd getoond, maar slechts het bovenste deel ervan, dat benig was; en er werd gezegd dat zij die binnen het jaar zullen sterven, iets zodanigs zien en dat zij zich dan voorbereiden.

Zij vrezen daar de dood niet, dan alleen daarom dat zij de partner, de kinderen of de ouders achterlaten; want zij weten dat zij na de dood zullen leven en dat zij niet uit het leven heengaan, omdat zij in de hemel komen; daarom noemen zij sterven geen sterven, maar hemelvaardig gemaakt worden.

Zij die op die aardbol gelukkig in de echtelijke liefde hebben geleefd en zorg voor de kinderen hebben gehad zoals het de ouders betaamt, sterven niet door ziekte, maar kalm, zoals in een slaap en zo verhuizen zij uit de wereld naar de hemel.

8851. De leeftijd van de mensen daar bedraagt meestal dertig jaren, naar de jaren van onze aarde; van hen die daar boven gaan, wordt gezegd dat zij onleerzaam zijn; en daarom komen de bestraffers en de onderrichters niet tot hen; de oorzaak dat zij binnen in zo'n korte tijdsperiode sterven, is vanuit de voorzienigheid van de Heer, opdat de mensenmenigte daar niet aangroeit boven het getal dat door de aardbol daar kan worden onderhouden; zij rijpen daar ook sneller dan op deze aarde; zij gaan ook in de eerste bloei van hun jeugd huwelijken

aan en dan zijn het hun verrukkingen de partner lief te hebben en zorg voor de kinderen te hebben; de overige verrukkingen noemen zij weliswaar verrukkingen, maar naar verhouding uitwendige.

8852. Aan het einde van het volgende hoofdstuk zal gesproken worden over de geesten en de inwoners van de planeet Saturnus.

Einde van hoofdstuk 19

